

OEB

Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου

ετήσια έκθεση 2013

ΟΕΒ

**Έκθεση
Διοικητικού Συμβουλίου ΟΕΒ
για το Έτος 2013**

**Ετήσια Γενική Συνέλευση
19 Μαΐου, 2014**

OEB

**INVESTORS
IN PEOPLE**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΟΕΒ	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτελεστική Επιτροπή ..... 6 • Διοικητικό Συμβούλιο ..... 6 • Απερχόμενα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ..... 7 • Νομικός Σύμβουλος ..... 7 • Ελεγκτές 7
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Η Γραμματεία της ΟΕΒ 8
ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ/ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Συμβούλια και Επιτροπές όπου εκπροσωπείται η ΟΕΒ 9
Η ΟΕΒ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΧΩΡΟ	<ul style="list-style-type: none"> • Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) ..... 11 • Εβδομάδα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) της Ευρώπης 12
ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO) ..... 13 • Διεθνής Οργάνωση Εργοδοτών (IOE) ..... 13 • Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων (BUSINESSEUROPE) 14
ΤΡΟΙΚΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Τρόικα 15
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη Οικονομική Ανασκόπηση 2013 ..... 16 • Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας ..... 17 • Ευρωπαϊκή Πράξη για ΜΜΕ ..... 18 • Εμπόριο και Επιχειρηματικές Συνεργασίες ..... 19 • Επιτροπή Ενέργειας ΟΕΒ ..... 19 • Τομέας Υπηρεσιών ..... 20 • Τουρισμός ..... 20 • Τομέας Βιομηχανίας ..... 21 • Τομέας Γεωργίας ..... 22 • Άλλες Δραστηριότητες σε Θέματα Οικονομίας και Επιχειρήσεων 22
ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή ..... 23 • Εργατικά Αιτήματα και Συλλογικές Διαπραγματεύσεις ..... 23 • Απεργίες ..... 25 • Ξένο Εργατικό Δυναμικό ..... 26 • Ανεργία ..... 26 • Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα ..... 26 • Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ..... 27 • Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού ..... 28 • Κατώτατοι Μισθοί ..... 28 • Λιανικό Εμπόριο - Ωράριο Λειτουργίας Καταστημάτων ..... 29 • Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία ..... 29 • Προώθηση της Ισότητας Ανδρών και Γυναικών ..... 29 • Άλλες Δραστηριότητες σε Θέματα Εργασιακών Σχέσεων και Κοινωνικής Πολιτικής 30
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Προγράμματα Κατάρτισης 31
ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή Μοντέλου Investors in People σε Κυπριακές Επιχειρήσεις & Οργανισμούς ..... 32 • Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις - Σύγχρονες Επιχειρήσεις ..... 32 • Μελέτες Ανθρώπινου Δυναμικού ..... 33 • Μελέτες Αναδιοργάνωσης ..... 33 • Έρευνες Απόψεων και Αντιλήψεων Προσωπικού ..... 33 • Εκπαιδευτικά Προγράμματα Πρώτων Βοηθειών στην Εργασία ..... 34 • Έργα Μικρής Διάρκειας 34
ΆΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Κυπριακή Εταιρεία Ανάπτυξης Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΚΕΑΔΕ) ..... 35 • Συνέδρια ..... 36 • Εκδηλώσεις ..... 37 • Εκθέσεις ..... 37 • Διαγωνισμοί 39
ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ	<ul style="list-style-type: none"> • Ετήσια Γενική Συνέλευση 2013 40
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ - ΜΕΛΗ ΟΕΒ	<ul style="list-style-type: none"> • Δραστηριότητες Επαγγελματικών Συνδέσμων ..... 42 • Συνδέσμοι Μέλη 43

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΟΕΒ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2013)

Πρόεδρος:	• Φίλιος Ζαχαριάδης
Τέως Πρόεδρος:	• Ανδρέας Πίπτας
Αναπληρωτής Πρόεδρος:	• Σώτος Λοής
Αντιπρόεδροι:	• Βύρων Κρανιδιώτης • Δήμητρα Καραντώκη • Χρίστος Παπαέλληνας • Χριστάκης Μιχαηλίδης
Μέλη:	• Σωτήρης Καλλής • Τάσσος Αναστασίου • Παναγιώτης Αντωνιάδης • Λούης Λοΐζου • Γιάννος Πανταζής • Κυριάκος Κόκκινος • Θωμάς Καζάκος • Γιαννάκης Αρχοντίδης • Λάκης Τοφαρίδης • Γιώργος Πέτρου • Μιχάλης Πήλικος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (κατά την 31η Δεκεμβρίου 2013)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	Σύνδεσμος Βιοτεχνών Δερμάτινων Ειδών & Προμηθευτών Πρώτων Υλών: • Σωτήρης Καλλής • Ηρόδοτος Αβρααμίδης Σύνδεσμος Μεταλλουργικών Βιομηχανιών Κύπρου (ΣΥΜΕΒΙΚ): • Σταύρος Κουντούρης • Παύλος Κοιρανίδης Παγκύπριος Σύνδεσμος Βιομηχάνων Επίπλου & Ξυλουργικών (ΠΑΣΥΒΕΞ): • Ανδρέας Σουλκιώτης • Ανδρέας Τομάζος Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου (ΕΒΗΕΚ): • Μάριος Νικολάου Παγκύπριος Σύνδεσμος Εργοδοτών Τυπογράφων: • Χριστόφορος Νικολάου Σύνδεσμος Βιομηχάνων Μωσαϊκών & Μαρμάρων: • Δώρος Χριστοφόρου Σύνδεσμος Εργοληπτών Μηχανολογικών & Ηλεκτρολογικών Έργων Κύπρου (ΣΕΜΗΕΚ): • Σωτήρης Αριστοδήμου • Γιώργος Καρακάννας Βιομηχανία (Εκτός Συνδέσμων): • Δρ Ανδρέας Πίπτας • Αντώνης Χατζηπαύλου • Χριστόδουλος Χριστοδουλάκης • Γιώργος Πέτρου • Γιαννάκης Αρχοντίδης • Αντώνης Αντωνίου
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου: • Κώστας Ρουσιάς • Στυλιανός Κούννας Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης & Οικοδομών: • Παντελής Λεπτός • Λάκης Τοφαρίδης
ΕΜΠΟΡΙΟ	Σύνδεσμος Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ): • Πέτρος Κρασσάς Παγκύπριος Εργοδοτικός Σύνδεσμος Συσκευαστών Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών & Σταφυλών: • Τάσσος Αναστασίου Πετρελαιοειδή: • Κίκης Λευκαρίτης Εμπόριο (Εκτός Συνδέσμων): • Παναγιώτης Αντωνιάδης • Χρήστος Παπαέλληνας • Γιώργος Γεωργίου

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Κυπριακός Εργοδοτικός Σύνδεσμος Τραπεζών: • Γεώργιος Γεωργίου
• Δώρος Ηλιοδώρου

Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου: • Χριστάκης Π. Παπαβασιλείου

Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου: • Κωνσταντίνος Δεκατρής

Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής: • Ανδρέας Κασιουρής

Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο: • Θωμάς Καζάκος

Κυπριακός Σύνδεσμος Ποιότητας: • Αντρέας Ιωαννίδης

Τουρισμός: • Ιωσήφ Βαβλίτης • Λούης Λοϊζου • Αντώνης Νικολάου

Οργανισμοί Δημόσιας Ωφέλειας: • Μάριος Καρλεττίδης • Στέλιος Στυλιανού

Υπηρεσίες (Εκτός Συνδέσμων): • Δημήτρης Βάκης • Ανδρέας Αρτέμης
• Γιάννος Πανταζής • Συμεών Κασσιανίδης • Κώστας Σεβέρης • Κυριάκος Κόκκινος
• Γιάννος Ζεμπύλας • Χριστάκης Μιχαηλίδης • Γεώργιος Χατζηπαυλής • Γιώργος Φλούρος
• Μιλτιάδης Μιλτιάδους • Αντρέας Κρητιώτης

ΓΕΩΡΓΙΑ

• Χρίστος Τσίμον

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

• Ανδρέας Τρύφων • Γιάννης Σουκιούρογλου • Ιωάννης Στρογγυλός • Φίλιος Ζαχαριάδης
• Δημήτρης Σολομωνίδης • Χρίστος Χρίστης • Δήμητρα Καραντώκη • Βύρων Κρανιδιώτης
• Σώτος Λοής • Βλαδίμηρος Ουλουπής • Ανδρέας Κωνσταντινίδης • Κωνσταντίνος Ξυδάς
• Νίκος Μαντάς

EX-OFFICIO ΜΕΛΗ

Γενικός Διευθυντής: • Μιχάλης Πήλικος

Πρώην Πρόεδροι: • Σόλων Τριανταφυλλίδης • Τάκης Παντζαρής • Κωνσταντίνος Λόρδος
• Ρένος Σολομίδης • Μιχάλης Κολοकाσιδης

ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (προσφερόμενα για επανεκλογή)

Τα απερχόμενα μέλη του Συμβουλίου που προσφέρονται για επανεκλογή είναι τα ακόλουθα:

• Ανδρέας Τομάζος • Χριστόφορος Νικολάου • Σωτήρης Αριστοδήμου • Αντώνης Χατζηπαύλου
• Χριστόδουλος Χριστοδουλάκης • Λάκης Τοφαρίδης • Τάσος Αναστασίου • Παναγιώτης Αντωνιάδης
• Κωνσταντίνος Δεκατρής • Ιωσήφ Βαβλίτης • Μάριος Καρλεττίδης • Στέλιος Στυλιανού
• Χριστάκης Μιχαηλίδης • Γιάννος Ζεμπύλας • Μιλτιάδης Μιλτιάδους.

Από την τελευταία Ετήσια Γενική Συνέλευση, που έγινε στις 20 Μαΐου 2013, οι κ.κ. • Στυλιανός Κούννας
• Γεώργιος Γεωργίου, έχουν διορισθεί από το Συμβούλιο σαν Μέλη του, με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου 44 του Καταστατικού και προσφέρονται για επανεκλογή.

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Λέλλος Π. Δημητριάδης, Δικηγορικό Γραφείο

ΕΛΕΓΚΤΕΣ

PricewaterhouseCoopers Εγκεκριμένοι Λογιστές

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΟΕΒ

Η σύνθεση της Γραμματείας της ΟΕΒ σήμερα είναι η ακόλουθη:

Γενικός Διευθυντής

- Μιχάλης Πήλικος

Τμήμα Βιομηχανίας & Υπηρεσιών

Βοηθός Γενικός Διευθυντής:

Ανώτερος Λειτουργός:

Συντονιστής Επιχειρηματικών Συνδέσμων:

Λειτουργοί:

- Κώστας Χριστοφίδης
- Αντώνης Φραγκοϋδης
- Κυριάκος Αγγελίδης
- Μιχάλης Γρηγορίου
- Μάρκος Καλλής

Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων & Κοινωνικής Πολιτικής

Βοηθός Γενικός Διευθυντής:

Ανώτερος Λειτουργός:

Λειτουργοί:

- Μιχάλης Αντωνίου
- Λένα Παναγιώτου
- Πολύβιος Πολυβίου
- Θεόδωρος Τζιοβάνη

Τμήμα Ανάπτυξης Διεύθυνσης

Διευθυντής:

Βοηθός Λειτουργός Ανάπτυξης Διεύθυνσης:

- Πέτρος Πέτρου
- Μαρία Πειραία

Τμήμα Μελετών & Στρατηγικού Προγραμματισμού

Προϊστάμενη:

- Μαρία Στ. Θεοδώρου

Τμήμα Ενεργειακής Πολιτικής

Προϊστάμενος:

- Πάρης Αναστασίου

Τμήμα Γραμματειακών Υπηρεσιών

Βοηθός Λειτουργός:

Προσωπική Βοηθός Γενικού Διευθυντή:

Γραμματειακό Προσωπικό:

- Γιούλα Γυψιώτη
- Μαρία Αγαπίου
- Στέλλα Γεωργίου
- Δέσπω Σενέκκη
- Ιωάννα Καίσαρ
- Σωτήρης Λάμπρου
- Μάριος Μανώλη

Λογιστήριο

Προϊστάμενη:

- Βούλα Ιωάννου

Υπεύθυνη Κυπριακής Εταιρείας Ανάπτυξης

Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΚΕΑΔΕ)

- Αλίκη Γεωργίου

Οι Λειτουργοί της ΟΕΒ πήραν μέρος σε εκατοντάδες συνεδριάσεις συμβουλίων και τεχνικών επιτροπών, κοινοβουλευτικών επιτροπών, σε σεμινάρια και εργατικές διαπραγματεύσεις καθώς και άλλες δραστηριότητες για την προώθηση των θέσεων, της πολιτικής και των συμφερόντων της ΟΕΒ και των μελών της.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ/ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΟΠΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙΤΑΙ Η ΟΕΒ

Το 2013 η ΟΕΒ εκπροσωπείτο στα πιο κάτω μόνιμα Σώματα και σε μεγάλο αριθμό ad-hoc Επιτροπών που συστάθηκαν για μελέτη ειδικών θεμάτων.

Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων

- Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα
- Εθνική Επιτροπή Απασχόλησης
- Διοικητικό Συμβούλιο Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Διοικητικό Συμβούλιο Κεντρικού Ταμείου Ετησίων Αδειών
- Διοικητικό Συμβούλιο Ταμείου Αφερεγγυότητας Εργοδότη
- Διοικητικό Συμβούλιο Ταμείου για Πλεονάζον Προσωπικό
- Διοικητικό Συμβούλιο Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
- Συμβούλιο Μαθητείας
- Συμβουλευτικές Επιτροπές Επαρχιακών Γραφείων Εργασίας σ' όλες τις πόλεις
- Παγκύπριο Συμβούλιο Ασφάλειας & Υγείας
- Παγκύπριο Συμβούλιο για Άτομα με Αναπηρίες
- Επαρχιακές Συμβουλευτικές Επιτροπές για Ωράρια Καταστημάτων Τουριστικών Περιοχών
- Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση
- Διοικητικό Συμβούλιο Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Αναπήρων
- Συμβούλιο Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών
- Εθνικός Φορέας Δημογραφικής & Οικογενειακής Πολιτικής

Υπουργείο Οικονομικών

- Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας
- Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή
- Επιτροπή για την Ανάπτυξη Περιφερειακής Στρατηγικής Καινοτομίας στην Κύπρο
- Στατιστικό Συμβούλιο
- Ειδική Καθοδηγητική Επιτροπή για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου στην Κύπρο
- Συμβουλευτική Επιτροπή Δείκτη Λιανικών Τιμών

Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού

- Διοικητικό Συμβούλιο Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ)
- Τεχνική Επιτροπή για υψηλή Τεχνολογία
- Διοικητικό Συμβούλιο Κυπριακής Εταιρείας Πιστοποίησης (ΚΕΠ)
- Τεχνικές Επιτροπές Προτύπων
- Συμβουλευτική Επιτροπή για Θέματα Καταναλωτών
- Επιτροπή Παρακολούθησης του Στρατηγικού Σχεδίου για τον Τουρισμό
- Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής των Προνοιών της Ευρωπαϊκής Πράξης για τις Μικρές Επιχειρήσεις
- Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικής Ανάπτυξης
- Συμβουλευτικό Συμβούλιο Εγγύησης Εξαγωγών
- Επιτροπή Παρακολούθησης για Δημιουργία Επιστημονικού και Τεχνολογικού Πάρκου
- Επιτροπή Προώθησης της Κύπρου ως Κέντρου Παροχής Ιατρικών Υπηρεσιών

Υπουργείο Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης

- Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας (ΕΜΔΓ)
- Κεντρικό Συμβούλιο Φορέα για τα Δικαιώματα της Γυναίκας
- Συμβούλιο Φυλακών
- Επιτροπή Κέντρο Καθοδήγησης, Εξωιδρυματικής Απασχόλησης & Αποκατάστασης Κρατουμένων

Υπουργείο Υγείας

- Διοικητικό Συμβούλιο Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας
- Συμβουλευτική Επιτροπή Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων

Υπουργείο Συγκοινωνιών & Έργων

- Συμβούλιο Οδικής Τροχαίας Μεταφοράς
- Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κοινωνία της Πληροφορίας

Υπουργείο Εσωτερικών

- Μόνιμη Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής της Οδηγίας Δομικών Προϊόντων
- Λιμενικό Εργατικό Συμβούλιο Λάρνακας

Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού

- Συμβουλευτική Επιτροπή Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Συμβουλευτικό Σώμα Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος

- Παγκύπριο Συμβούλιο Περιβάλλοντος
- Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων Υλικών Συσκευασίας
- Συμβουλευτική Επιτροπή Απονομής Οικολογικού Σήματος
- Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης
- Επιτροπή Απονομής Βραβείων Περιβάλλοντος σε Επιχειρήσεις
- Συμβουλευτική Επιτροπή Διαχείρισης Υδάτων

Γραφείο Προγραμματισμού

- Συμβουλευτική Επιτροπή Προγραμματισμού
- Επιτροπή Παρακολούθησης Προγράμματος (RISC) για την Καινοτομία
- Επιτροπές Παρακολούθησης Προγραμμάτων Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ
- Επιτροπή Παρακολούθησης Ευρωπαϊκού Προγράμματος INTERREG
- Επιτροπή Παρακολούθησης Χορηγίων Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου
- Επιτροπή Προώθησης της Έρευνας και Ανάπτυξης
- Επιτροπή Παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα», «Αλιεία», και «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ για το 2007-2013.
- Συμβούλιο Ιδρύματος Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης
- Επιτροπή Παρακολούθησης Χρηματοδοτικών Μηχανισμών ΕΟΧ και Νορβηγίας

Άλλα

- Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών
- Συμβουλευτική Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης
- Κυπριακό Ενεργειακό Γραφείο
- Άλλες ad-hoc Επιτροπές
- Συμβουλευτική Επιτροπή για τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης-ΧΑΚ
- Πλατφόρμα για την Έρευνα και την Τεχνολογία στις Κατασκευές (ΠΕΤΕΚΚ)

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικού Διαλόγου
- Ευρωπαϊκή Οικονομική & Κοινωνική Επιτροπή
- Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας
- Ευρωπαϊκό Πρακτορείο για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία
- Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (CEDEFOP)
- Ευρωπαϊκή Ομάδα Εθνικών Συντονιστών για τις ΜΜΕ
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Η συμβολή της ΟΕΒ στη διαμόρφωση της κοινωνικο-οικονομικής πολιτικής του κράτους επιτυγχάνεται κατά άμεσο τρόπο με την ενεργό συμμετοχή των εκπροσώπων της στις πιο πάνω Κυβερνητικές Επιτροπές και Συμβούλια, τα οποία μελετούν θέματα οικονομικά, εργατικά, βιομηχανικά, υπηρεσιών, εκπαιδευτικά και κοινωνικά. Με τις εποικοδομητικές και μελετημένες θέσεις της, η ΟΕΒ προωθεί τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του επιχειρηματικού κόσμου και του τόπου γενικότερα. Η ΟΕΒ μετέχει σε πλείστες άλλες Επιτροπές σε Υπουργεία ή Υπηρεσίες για θέματα εναρμόνισης με το «Κοινοτικό Κεκτημένο».

Η ΟΕΒ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ

Στελέχη της ΟΕΒ παρακολούθησαν σεμινάρια και συμμετείχαν σε συνέδρια ειδικού και γενικού ενδιαφέροντος, τόσο στην Κύπρο όσο και σε ευρωπαϊκές χώρες. Περαιτέρω η ΟΕΒ βρισκόταν σε όλη τη διάρκεια του έτους παρούσα και ενεργή στα ευρωπαϊκά κέντρα λήψης αποφάσεων για θέματα που αφορούν τις επιχειρήσεις και τους εργοδότες. Ιδιαίτερη δράση είχε σε θεσμικά σώματα της ΕΕ όπως η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ), το Δ.Σ. του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικού Διαλόγου, το CEDEFOP (αρμόδιο για θέματα κατάρτισης Όργανο της ΕΕ) και σε άλλες Επιτροπές και Συμβούλια.

Η ΟΕΒ μετέχει επίσης σε επιλεγμένα Ευρωπαϊκά Προγράμματα καθώς και σε εξειδικευμένες ομάδες συμβούλων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΕΟΚΕ)

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) αποτελεί το σημαντικότερο συμβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην ΕΟΚΕ συμμετέχουν εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών των 28 χωρών μελών οι οποίοι ανήκουν σε τρεις ομάδες: των εργοδοτών, των εργαζομένων και των λοιπών συμφερόντων. Η ΕΟΚΕ συστάθηκε το 1957 με τη Συνθήκη της Ρώμης και αποτελεί βήμα διαλόγου και θεσμική βάση που επιτρέπει στους διάφορους οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς των κρατών μελών να συμμετέχουν ενεργά στην διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Η Κύπρος συμμετέχει με έξι μέλη (δύο για κάθε ομάδα), ένας εκ των οποίων είναι ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ κ. Μιχάλης Αντωνίου.

Τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν τις εργασίες της ΕΟΚΕ κατά το 2013, μεταξύ άλλων, ήταν τα εξής:

- Η φυλετική διάσταση της στρατηγικής "Ευρώπη 2020".
- Οικονομική πολιτική των κρατών μελών που έχουν ως νόμισμα το ευρώ.
- Ετήσια επισκόπηση για την ανάπτυξη 2013.
- Ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στα εταιρικά διοικητικά συμβούλια.
- Κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.
- Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους.
- Κατάχρηση του καθεστώτος των αυτοαπασχολούμενων.
- Ο ρόλος των επιχειρήσεων στην εκπαίδευση στην ΕΕ.
- Δέσμη μέτρων για την απασχόληση των νέων.
- Καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής.
- Η κοινωνική διάσταση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.
- Εταιρικό δίκαιο και εταιρική διακυβέρνηση.
- Απασχόληση των γυναικών και οικονομική ανάπτυξη.
- Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων: άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχονται στους εργαζομένους.

ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΜΕ) ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Με τη μεγάλη συμμετοχή σημαντικού αριθμού φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση «Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις: Ενημερωθείτε τώρα για υπηρεσίες υποστήριξης και χρηματοδότησης», που διοργάνωσαν το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), στις 4 Δεκεμβρίου 2013. Οι συμμετέχοντες έτυχαν ενημέρωσης τόσο μέσα από παρουσιάσεις όσο και με κατ' ιδίαν συναντήσεις, για τις υπηρεσίες που προσφέρονται

προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων: ευκαιρίες χρηματοδότησης, ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία, εκπαίδευση και ανθρώπινο δυναμικό, διεθνή επιχειρηματική δικτύωση και συνεργασία και παραγωγικότητα και βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η εκδήλωση εντασσόταν στο πλαίσιο των πανευρωπαϊκών εκδηλώσεων για την Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, η οποία αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που συντονίζεται από τη Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας για την προώθηση της επιχειρηματικότητας στην Ευρώπη καθώς και στην παροχή πληροφόρησης για τη διαθέσιμη υποστήριξη που προσφέρεται σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αυτός ο πανευρωπαϊκός θεσμός έχει στόχο να διευκολύνει τους υφιστάμενους και μελλοντικούς επιχειρηματίες να εξεύρουν πληροφορίες, συμβουλές, υποστήριξη και ιδέες που θα τους βοηθήσουν να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ILO)

Η ΟΕΒ συμμετείχε και το 2013 στην Ετήσια Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη της Ελβετίας από τις 4 μέχρι τις 20 Ιουνίου.

Στο επίκεντρο της Ημερήσιας Διάταξης των εργασιών της Συνόδου ήταν η συζήτηση του θέματος «Απασχόληση και Κοινωνική Προστασία στο Νέο Δημογραφικό Περιβάλλον» (Employment and Social protection in the new Demographic Context) στα πλαίσια του οποίου συζητήθηκε εκτενώς το φαινόμενο της γήρανσης του πληθυσμού και οι πολιτικές κατευθύνσεις ως μέτρα αντιμετώπισης της πληθυσμιακής γήρανσης λαμβάνοντας υπόψη την σχέση της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας για όλες τις ηλικιακές ομάδες.

Στην Ημερήσια Διάταξη της Συνόδου συμπεριλήφθηκαν και άλλα θέματα ιδιαίτερης σημασίας όπως η συζήτηση σχετικά με την Αειφόρο Ανάπτυξη, Αξιοπρεπή Εργασία και Πράσινες Θέσεις Εργασίας (Sustainable Development, Decent Work and Green Jobs) και τον Κοινωνικό Διάλογο σε συνέχεια της Διακήρυξης του ILO για Κοινωνική Δικαιοσύνη και Δίκαιη Παγκοσμιοποίηση (Social Dialogue: Recurrent Discussion under the ILO Declaration on Social Justice for a Fair Globalization).

Επικεφαλής της εργοδοτικής αντιπροσωπείας ήταν ο Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ILO κ. Μιχάλης Πήλικος. Στην αποστολή της ΟΕΒ συμμετείχαν ακόμα ο Βοηθός Γενικός Διευθυντής κ. Μιχάλης Αντωνίου και ο Λειτουργός Εργασιακών Σχέσεων & Κοινωνικής Πολιτικής κ. Θεόδωρος Τζιοβάνη.

Στην διάρκεια της Συνόδου και στο περιθώριο των κύριων εργασιών της, η Κυπριακή εργοδοτική αντιπροσωπεία είχε επαφές και συνεργασία με ανώτερα στελέχη του ILO αλλά και με εθνικές αντιπροσωπείες διαφόρων κρατών-μελών της Οργάνωσης με τις οποίες η ΟΕΒ συνδέεται επί δεκαετίες με στενές σχέσεις συνεργασίας.

Η ΟΕΒ εκπροσωπεί στο ILO τους Κύπριους Εργοδότες ανελλιπώς από το 1960, οπότε και η Κύπρος έγινε μέλος της Διεθνούς αυτής Οργάνωσης.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ (IOE)

Η Διεθνής Οργάνωση Εργοδοτών, της οποίας η ΟΕΒ είναι μέλος, αντιπροσωπεύει τα συμφέροντα της εργοδοσίας στον εργασιακό και κοινωνικό τομέα σε διεθνές επίπεδο. Ιδρύθηκε το 1920 και έκτοτε προωθεί τα εργοδοτικά συμφέροντα τόσο στο ILO (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας) όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ είναι μέλος του Συμβουλίου του IOE στο οποίο κατά το 2013 συζητήθηκαν:

- Αλλαγές στο Καταστατικό του IOE.
- Η Έκθεση του Εκτελεστικού Αντιπροέδρου για την παγκόσμια οικονομία και τα προβλήματα της.
- Δυνατότητα επιχειρήσεων να καταστούν μέλη του IOE.
- Συζήτηση επί των ενεργειών του IOE για αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων.

ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (BUSINESSEUROPE)

Είναι η πλέον αναγνωρισμένη οργάνωση/εκπρόσωπος των Εργοδοτών στην Ευρώπη με 41 μέλη από 35 χώρες.

Η ΟΕΒ εκπροσωπεί τους Κύπριους εργοδότες στην BUSINESSEUROPE και ο Πρόεδρος και ο Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ είναι μέλη του Συμβουλίου Προέδρων και της Εκτελεστικής Επιτροπής της BUSINESSEUROPE αντίστοιχα όπου κατά το 2013 συζητήθηκαν:

- Η επικοινωνιακή πολιτική της BUSINESSEUROPE.
- Σχέσεις με κλαδικούς Συνδέσμους στην Ευρώπη.
- Η Ευρωπαϊκή οικονομία.
- Οι επιχειρήσεις σαν εργαλείο για ανάπτυξη.

ΤΡΟΪΚΑ

ΤΡΟΙΚΑ

Σημαντικότερο γεγονός κατά το 2013 ήταν αδιαμφισβήτητα η αναγκαστική και εξ απίνης συμμετοχή των καταθετών στη διάσωση του Κυπριακού τραπεζικού συστήματος η οποία αποφασίστηκε κατά τη σύνοδο του Eurogroup στις 15 Μαρτίου 2013, μία κατά γενική ομολογία καταστρεπτική απόφαση. Οι καταθέτες της Τράπεζας Κύπρου υπέστησαν «κούρεμα» κατά 47,5% επί των ανασφάλιστων καταθέσεων τους ενώ αυτοί της Λαϊκής Τράπεζας έχασαν όλες τις ανασφάλιστες τους καταθέσεις.

Ως αποτέλεσμα της απόφασης του Eurogroup, τα όποια κεφάλαια είχαν απομείνει στις επιχειρήσεις συνεπεία της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, εξανεμίστηκαν ενώ οι περιορισμοί στις συναλλαγές και την διακίνηση κεφαλαίων που επιβλήθηκαν αμέσως μετά «πάγωσαν», ολόκληρη την αγορά δημιουργώντας σοβαρότατα προβλήματα. Σταδιακά οι περιορισμοί χαλάρωσαν και αναμένεται η πλήρης άρση τους εντός του 2014.

Η νέα κυβέρνηση προχώρησε αμέσως στη λήψη αποφασιστικών μέτρων με στόχο την συμμόρφωση με τους όρους της δανειακής σύμβασης που είχε συνάψει το κράτος με τους διεθνείς δανειστές. Η υλοποίηση του προγράμματος, κυρίως στο πλαίσιο της δημοσιονομικής εξυγίανσης, προχώρησε ομαλά και οδήγησε το

Νοέμβριο στην πρώτη αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Κύπρου από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης μετά από απαντωτές υποβαθμίσεις κατά τα τελευταία χρόνια καθώς και στις δύο θετικές αξιολογήσεις της Τρόικας για την πορεία υλοποίησης των συμφωνηθέντων.

Παράλληλα, προωθείται η αναδιοργάνωση του δημόσιου τομέα και η εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, η ΟΕΒ συναντήθηκε με τα κλιμάκια της Τρόικας (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Ευρωπαϊκή Επιτροπή) και είχε την ευκαιρία να αναπτύξει τις θέσεις και εισηγήσεις της.

Τέλος, ξεκίνησαν οι συζητήσεις για τη διαδικασία αποκρατικοποίησης ημικρατικών οργανισμών και κατάργησης εκείνων που συμπλήρωσαν τον κύκλο ζωής τους, αλλά ουσιαστικές εξελίξεις αναμένονται εντός του 2014.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2013

Η ύφεση της οικονομίας συνεχίστηκε και κατά το 2013 με αποτέλεσμα ο ρυθμός ανάπτυξης να είναι αρνητικός, γύρω στο -5,4% σε πραγματικούς όρους σε σύγκριση με αρνητικό ρυθμό -2,4% το 2012.

Με εξαίρεση τους τομείς της διαχείρισης ακίνητης ιδιοκτησίας και εκπαίδευσης, οι υπόλοιποι τομείς της οικονομίας παρουσίασαν αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης κατά το 2013. Τις μεγαλύτερες αρνητικές επιδόσεις παρουσίασαν οι τομείς των κατασκευών, της μεταποίησης και των χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων.

Ο εναρμονισμένος ρυθμός πληθωρισμού κατά το 2013 ο οποίος με βάση το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ήταν 0,4% σε σχέση με 3,1% το 2012. Η επιβράδυνση του πληθωρισμού αποδίδεται κυρίως στην μείωση των τιμών σε όλους σχεδόν τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Σ' ότι αφορά τον μη εναρμονισμένο ρυθμό πληθωρισμού, το 2013 είναι ο πρώτος χρόνος από το 1964 που παρατηρείται αρνητικός ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού (-0,4%).

Η μη ικανοποιητική πορεία της οικονομίας αντανακλάται και στην αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα το ποσοστό ανεργίας να φτάσει στο 15,9% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σε σύγκριση με 11,9% που ήταν το 2012. Οι σημαντικότερες αυξήσεις ανέργων παρατηρήθηκαν στους τομείς του εμπορίου, κατασκευών και τουρισμού. Αριθμητικά, ο μέσος όρος των εγγεγραμμένων ανέργων για ολόκληρο το 2013 ανήλθε σε 46.765 πρόσωπα σε σύγκριση με 36.362 για το 2012, σημειώνοντας αύξηση 28,6%.

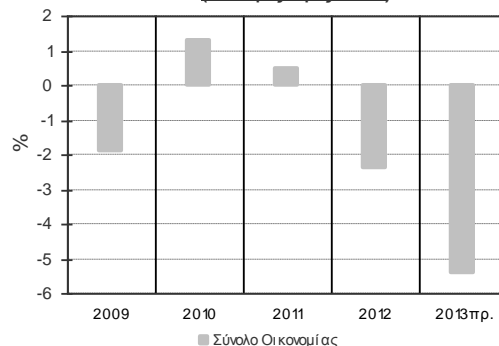
Κατά το 2013 παρουσιάστηκε δημοσιονομικό έλλειμμα ύψους 6% του ΑΕΠ σε σύγκριση με έλλειμμα 5% του ΑΕΠ το 2012.

Τα δημόσια έσοδα μειώθηκαν στα €6.451,9 εκ. ή κατά 2,14% το 2013 σε σύγκριση με το 2012. Οι δημόσιες δαπάνες μειώθηκαν στα €2.297,6 εκ. το 2012 σημειώνοντας μείωση 2,39% σε σύγκριση με το 2012. Το δημόσιο χρέος (εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού) εκτιμάται ότι θα αυξηθεί γύρω στο 113,5% του ΑΕΠ το 2013 σε σύγκριση με 86,6% που ήταν το 2012.

Το έλλειμμα που παρουσίασε το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, μειώθηκε στο 1,5% του ΑΕΠ κατά το 2013 από 6,9% το 2012. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη μείωση που παρατηρήθηκε στις εισαγωγές (κατά €850 εκ.) αλλά και στην αύξηση στις εξαγωγές (κατά €190 εκ.).

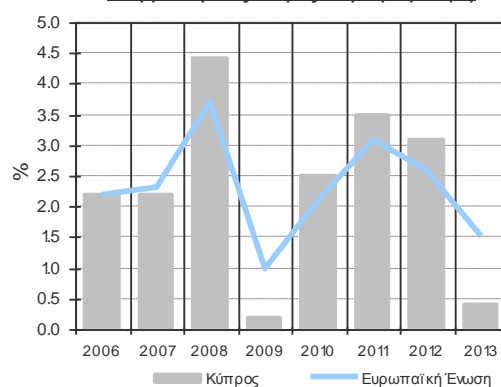
Κατά το 2013, οι εξαγωγές προς χώρες μέλη της Ε.Ε (αποστολές αγαθών) ήταν αυξημένες κατά 7,2%, δηλαδή ανήλθαν στα €890,4 εκ. σε σύγκριση με €830,5 εκ. το 2012. Οι εξαγωγές αγαθών προς τρίτες χώρες παρουσίασαν επίσης αύξηση ύψους 4,8% και έφθασαν στα €721,2 εκ. από €591,9 εκ. το 2012.

Ρυθμός Ανάπτυξης της Οικονομίας (%)
(Σταθερές Τιμές 2005)

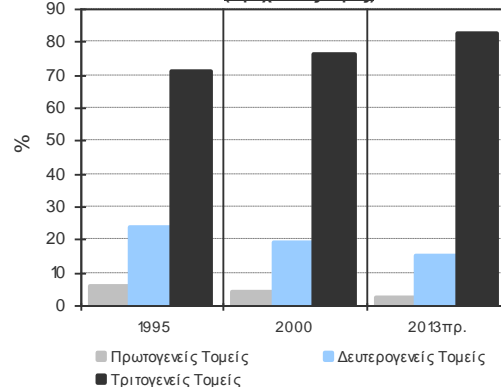
Κατά το 2013 ο ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας παρουσίασε σημαντική μείωση σε σύγκριση με το ρυθμό του 2012 και του 2011.

Εναρμονισμένος Ρυθμός Πληθωρισμού (%)

Ο εναρμονισμένος ρυθμός πληθωρισμού στην Κύπρο ήταν αρκετά χαμηλότερος από το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2013.

Ποσοστιαία Κατανομή του ΑΕΠ (%)
(Τρέχουσες Τιμές)

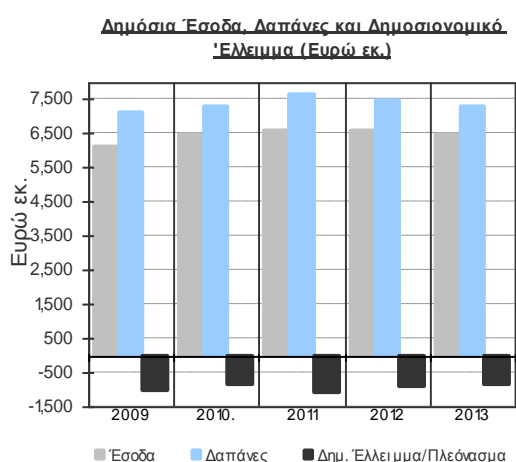

Το μερίδιο της συνεισφοράς των τριτογενών τομέων στην οικονομία ολοένα και αυξάνεται.

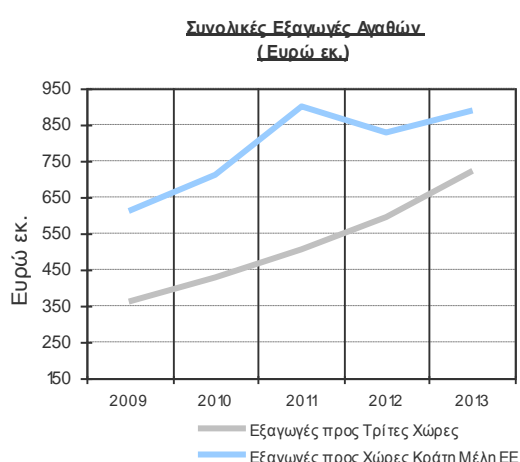

Όσον αφορά το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), το έτος 2013 έκλεισε με απώλειες που αγγίζουν το 12,9%. Ο Γενικός Δείκτης τιμών ΧΑΚ, κατέγραψε κατά το 2013 φθίνουσα πορεία φθάνοντας στις 103,31 μονάδες από 114,86 το 2012. Σε σύγκριση με το τέλος του 2009, όταν είχε φθάσει στις 1.597,23 μονάδες, ο Δείκτης υποχώρησε κατά 93,53%.

Κατά το 2013 και ειδικότερα μετά το Eurogroup, μέσα στα πλαίσια του ρόλου της ως εκπρόσωπος των εργοδοτών και επιχειρηματιών της Κύπρου, η ΟΕΒ έζησε έντονα τα προβλήματα του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος, το καθημερινό κλείσιμο επιχειρήσεων, την αυξανόμενη ανεργία, την απροθυμία για επενδύσεις/αγορές, και γενικά τα πολλαπλά προβλήματα που δημιουργούνται. Μέσα από πολυάριθμες ενέργειες περιλαμβανομένων και συναντήσεων με εκπροσώπους της Τρικόικης, η ΟΕΒ έχει καταστεί αρωγός στη προσπάθεια του επιχειρηματικού κόσμου για έξοδο από την οικονομική κρίση.

Παρά την ελαφρά μείωση που παρουσιάζει το δημοσιονομικό έλλειμμα κατ' αξία το 2013, ως ποσοστό, παρουσιάζει αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Αυξητική είναι η τάση που παρουσιάζουν τόσο οι συνολικές εξαγωγές αγαθών προς τρίτες χώρες όσο και οι εξαγωγές αγαθών προς χώρες-ώρες κράτη μέλη της ΕΕ (ενδοκοινοτικό εμπόριο).

ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Ο έβδομος διαγωνισμός για το Κυπριακό Βραβείο Καινοτομίας έληξε μ' επιτυχία το Δεκέμβριο του 2012.

Λήφθηκαν συνολικά 19 αιτήσεις απ' όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας. Η Επιτροπή του Βραβείου αφού τις αξιολόγησε αποφάσισε τη Βράβευση τεσσάρων επιχειρήσεων/υπηρεσιών ως εξής:

- Πρωτογενής Τομέας: **Oleastro Enterprises Ltd** για την παραγωγή και εμπορία βιολογικού ελαιόλαδου καθώς και για τη δημιουργία και λειτουργία του θεματικού Πάρκου Ελιάς Ολέαστρο, στο χωριό Ανώγυρα.
- Μεταποιητικός Τομέας: **Medochemie Ltd** για την ανάπτυξη και εγκατάσταση μιας νέας καινοτόμας τεχνολογίας που στηρίζεται στην εγκατάσταση συστήματος ψύξης αέρα με κυψελίδες, στον κομπρεσόρο ενός από τους ψύκτες των εργοστασίων της εταιρείας.

- Τομέας Υπηρεσιών: **SignalGeneriX** για τη δημιουργία του προϊόντος υψηλής τεχνολογίας Wisense. Το Wisense, το οποίο εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην Κύπρο, δίνει τη δυνατότητα αυτόματου, αυτόνομου και συνεχόμενου απομακρυσμένου ελέγχου διάφορων βιομηχανικών, εμπορικών και περιβαλλοντικών εφαρμογών σε πραγματικό χρόνο.
- Ευρύτερος Δημόσιος Τομέας: **Κυπριακά Ταχυδρομεία** για την παροχή της υπηρεσίας 24ωρης παράδοσης δεμάτων με την ονομασία Parcel24. Η υπηρεσία Parcel24 δίνει τη δυνατότητα στον παραλήπτη ενός ταχυδρομικού αντικειμένου, μέσω ενός σύγχρονου συστήματος αυτόματων θυρίδων, προσβάσιμο και σε άτομα με αναπηρίες, να το παραλάβει 24 ώρες το 24ωρο, 7 μέρες τη βδομάδα, ανεξάρτητα από το ωράριο λειτουργίας του ταχυδρομικού γραφείου, σε χρόνο που εκείνος θα επιλέξει.

Κατά την ίδια τελετή, απονεμήθηκαν επίσης τα Βραβεία Έρευνας του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας: Βραβείο Έρευνας «Έμπειρος Ερευνητής» στην Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου Φώφη Κωνσταντινίδου και Βραβείο Έρευνας «Νέος Ερευνητής» στον Επίκουρο Καθηγητή του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Πανεπιστημίου Κύπρου Ιωάννη Κρικίδη.

Τα Βραβεία Καινοτομίας και Βραβεία Έρευνας απονεμήθηκαν από την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κόν Νίκο Αναστασιάδη κατά τη διάρκεια ειδικής τελετής που πραγματοποιήθηκε στις 4 Νοεμβρίου 2013.

Ο θεσμός του Βραβείου Καινοτομίας είναι μια πρωτοβουλία της ΟΕΒ η οποία στηρίζεται από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και αποτελεί την ανώτατη αναγνωρισμένη διάκριση της επιτυχούς εφαρμογής της καινοτομίας στην Κύπρο.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΜΜΕ

Η ΟΕΒ εισηγήθηκε με υπόμνημα της στην Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής Προνοιών της Ευρωπαϊκής Πράξης για ΜΜΕ (SBA Act) του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, τα ακόλουθα:

- **Δημιουργία ONE-STOP-SHOP για αδειοδοτήσεις έργων στο τομέα των ακινήτων και των ΑΠΕ:** Η δημιουργία one-stop-shop για αδειοδοτήσεις έργων στο τομέα των ακινήτων (έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας) και στο τομέα των ΑΠΕ (π.χ. για φωτοβολταϊκά συστήματα αυτοπαραγωγής σε βιομηχανικές – εμπορικές οροφές), είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που θεωρεί η ΟΕΒ, ότι θα είναι πολύ ωφέλιμο για τις επιχειρήσεις. Το εν λόγω one-stop-shop θα ήταν ωφέλιμο αν λειτουργούσε στα πρότυπα του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) σε όλες τις επαρχίες, το οποίο αποδεδειγμένα εξυπηρετεί τους πολίτες. Στο λόγω one-stop-shop, η ΟΕΒ ζητεί όπως τεθεί συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αδειοδότησης έργων που να μην υπερβαίνει τους 3(τρεις) μήνες.
- **Εμπορικές αποστολές στο εξωτερικό:** Διοργάνωση από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού επιχειρηματικές αποστολές με προκαθορισμένες συναντήσεις (business to business), προς αποφυγή του υφιστάμενου φαινομένου μετάβασης επιχειρηματιών από την Κύπρο χωρίς προκαθορισμένες συναντήσεις σε εμπορικές αποστολές.
- **Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-government) στο δημόσιο τομέα:** Περαιτέρω επέκταση της ενιαίας κεντρικής πύλης του έργου ΑΡΙΑΔΝΗ με παροχή περισσότερων υπηρεσιών όπως έκδοση πιστοποιητικών φορολογικής έδρας, εγγραφή εργοδότη, υπενθυμίσεις καθυστερημένων οφειλών/τελών επιχειρήσεων προς το Κράτος, έκδοση πιστοποιητικών μετοχών και άδεια εγκατάστασης/εργοδότησης αλλοδαπών στην Κυπριακή Δημοκρατία.
- **Θεσμοθέτηση βραβείου Δημοσίου τομέα για μείωση της γραφειοκρατίας:** Θεσμοθέτηση από το Κράτος βραβείου που θα απονέμεται σε κυβερνητικά τμήματα που με δικές τους πρωτοβουλίες μειώνουν την γραφειοκρατία.

ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Το 2013 η ΟΕΒ δραστηριοποιήθηκε προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις για προώθηση του εμπορίου και των επιχειρηματικών συνεργασιών:

- Μτείχε σε επίσημες αποστολές με στόχο την προβολή της Κύπρου ως επιχειρηματικό Κέντρο με ευκαιρίες ανάπτυξης επενδύσεων ή/και επιχειρηματικών συνεργασιών.
- Προώθησε την ανάπτυξη συνεργασιών των Συνδέσμων μελών της με αντίστοιχους Συνδέσμους άλλων χωρών.
- Στήριξε τα μέλη της για συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό.
- Διοργάνωσε την 9^η Έκθεση Εξοικονόμησης Ενέργειας Savenergy και την 6^η Έκθεση Τεχνολογιών Νερού Envirotech.
- Ενημέρωσε τα μέλη της για τα διάφορα σχέδια χορηγιών που εξήγγειλε η Κυβέρνηση.
- Είχε επαφές με εμπορικούς συμβούλους της Κύπρου στο εξωτερικό, ξένους επιχειρηματίες, πρέσβεις και δημοσιογράφους για προώθηση και προβολή της Κύπρου.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΟΕΒ

Η Επιτροπή Ενέργειας ΟΕΒ πραγματοποίησε συνάντηση με την Επίτροπο Περιβάλλοντος κα Ιωάννα Παναγιώτου στις 20 Μαρτίου 2013, με κύριο θέμα προς συζήτηση τα ενεργειακά ζητήματα που απασχολούν τον επιχειρηματικό κόσμο.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ο Αντιπρόεδρος της ΟΕΒ κ. Μιχαηλίδης, επεξήγησε την τεράστια σημασία που προσδίδει η ΟΕΒ στην περαιτέρω προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην αναγκαιότητα μείωσης του κόστους ηλεκτρισμού.

Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της συνάντησης συζητήθηκαν θέματα όπως:

- Χρηματοδότηση με εγγύηση από τραπεζικό ίδρυμα για έργα που θα εγκριθούν από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ & ΕΞΕ, του Υπουργείου Εμπορίου.
- Δημιουργία Πιλοτικού Ενεργειακού Χωριού στην Κύπρο, με σκοπό την περαιτέρω προβολή του τρόπου λειτουργίας των ΑΠΕ προς το κοινό και ενδεχομένως ενδιαφερόμενους επενδυτές.
- Άμεση εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην Κύπρο για τη δημιουργία υποδομών στην προσπάθεια της χώρας για εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων.
- Σημαντική μείωση της γραφειοκρατίας αφού εμπλέκονται πολλά κυβερνητικά τμήματα για έκδοση αδειών λειτουργίας έργων ΑΠΕ, με μέγιστο χρονικό πλαίσιο 3 μηνών.
- Καθορισμό συγκεκριμένης και μόνιμης χρονικής περιόδου λειτουργίας των Σχεδίων Χορηγιών του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ & ΕΞΕ κατά το τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους, για να αποφευχθεί η αβεβαιότητα στον τομέα.

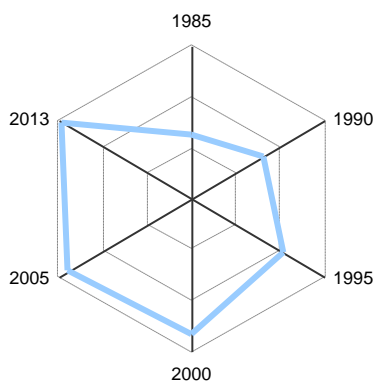
Η Επιτροπή Ενέργειας ΟΕΒ και η Επίτροπος Περιβάλλοντος συμφώνησαν να πραγματοποιούν κοινές συναντήσεις ανά δίμηνο, για ανασκόπηση της προόδου των πιο πάνω ή/και άλλων θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος.

ΤΟΜΕΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ευρύτερος τομέας των Υπηρεσιών μαζί με τους τομείς των Χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων σημείωσαν αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης κατά το 2013 (πλην αυτούς που αφορούν τη διαχείριση ακίνητης ιδιοκτησίας και εκπαίδευσης).

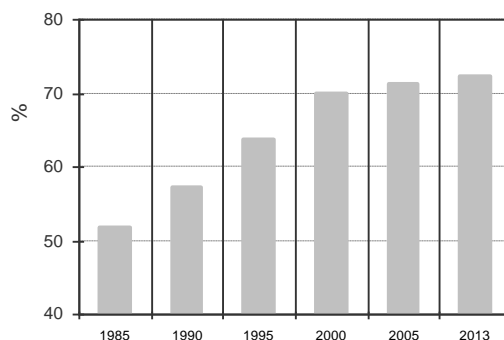
Η συμμετοχή της ΟΕΒ στην Ένωση Ομοσπονδιών Εργοδοτών & Βιομηχάνων της Ευρώπης (BUSINESSEUROPE) συμβάλλει ουσιαστικά στην προώθηση της Κύπρου ως διεθνές και περιφερειακό επιχειρηματικό κέντρο. Οι προσπάθειες της ΟΕΒ στηρίζονται στις διεργασίες που γίνονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, στην προοπτική της πλήρους ελευθεροποίησης των οικονομιών στην περιοχή της Μεσογείου καθώς και στα σαφή ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των κυπριακών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα του τομέα υπηρεσιών.

Συνεισφορά του Τομέα των Υπηρεσιών στο ΑΕΠ (%)

Η τεράστια σημασία που διαδραματίζει ο Τομέας των Υπηρεσιών στο ΑΕΠ φαίνεται διαχρονικά αφού, από 55% που ήταν το 1980 αυξήθηκε στο 79,4% το 2013.

Επικερδώς Απασχολούμενος Πληθυσμός στους Τριτογενείς Τομείς ως Ποσοστό του Συνόλου (%)

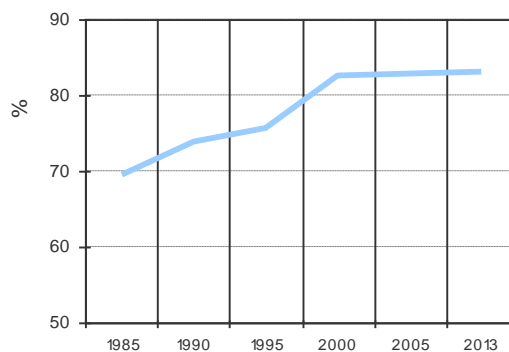
Η αυξητική τάση που χαρακτηρίζει την απασχόληση στον Τομέα των Υπηρεσιών σαν μερίδιο στο σύνολο των επικερδώς απασχολουμένων συνεχίζεται.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οι αφίξεις τουριστών το 2013 μειώθηκαν στα 2.405,4 εκ. από 2.464,9 εκ. το 2012 ή κατά 2,4 %. Παρά την αύξηση της τουριστικής κίνησης από τη Ρωσία (από 474 χιλιάδες το 2012 σε 608 χιλιάδες το 2013), μείωση παρατηρήθηκε κυρίως στις αφίξεις από το Ηνωμένο Βασίλειο από το οποίο προέρχεται το 37% της τουριστικής κίνησης (από 959 χιλιάδες το 2012 σε 891 χιλιάδες το 2013) και από τη Γερμανία, Ελλάδα, Ολλανδία και Ιταλία.

Παρά τη μείωση στην τουριστική κίνηση, τα έσοδα από τον τουρισμό το 2013 αυξήθηκαν στα €2.082,4 εκ. σε σύγκριση με €1.927,7 εκ. το 2012 ή κατά 8%. Το συνολικό όφελος σε απόλυτους αριθμούς για τον χρόνο ήταν περίπου €154,7 εκ. έναντι του 2012 και €333,1 εκ. έναντι του 2011.

Μερίδιο Εξαγωγών Υπηρεσιών στο Σύνολο των Εξαγωγών (%)

Κατά το 2013, το μερίδιο των εξαγωγών υπηρεσιών (συμπ. του Τουρισμού) στο σύνολο των εξαγωγών ήταν γύρω στα €6 δις ενώ ως ποσοστό αυξήθηκε από 58,7% το 1980 στο 83,2% το 2013.

Η ΟΕΒ πραγματοποιώντας επαφές και συναντήσεις με την Κυβέρνηση, τα Κοινοβουλευτικά Κόμματα και τον ΚΟΤ, στήριξε και προώθησε την γρήγορη εφαρμογή των μέτρων για ενίσχυση του τουρισμού που καθορίζονται μέσα στο στρατηγικό πρόγραμμα που ετοίμασε ο ΚΟΤ. Τα μέτρα που προωθούνται αφορούν σειρά κινήτρων και πολιτικές που η σύντομη εφαρμογή τους θα συμβάλει στον εμπλουτισμό και αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος. Η ΟΕΒ, μέσα από τη δράση της Επιτροπής Τουρισμού-ΟΕΒ θα συνεχίσει και θα εντείνει τις προσπάθειες για περαιτέρω ενίσχυση της τουριστικής μας βιομηχανίας και για τάχιστη υλοποίηση του στρατηγικού προγράμματος του ΚΟΤ.

ΤΟΜΕΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

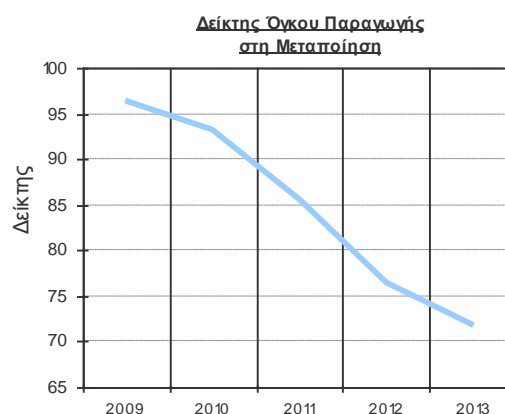
Η Βιομηχανία κατά το 2013

Οι αποφάσεις του Eurogroup για την κυπριακή οικονομία δεν άφησαν ανεπηρέαστο τον Τομέα της Μεταποίησης το 2013. Η πτώση του ρυθμού ανάπτυξης του Μεταποιητικού Τομέα έφτασε το -8,9% σε σύγκριση με -7,4% το 2012. Η συνεισφορά του στο ΑΕΠ παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το 2012, δηλαδή στο 5,1%.

Παρά την επιδείνωση των συνθηκών επιβίωσης των βιομηχανιών στην Κύπρο, η ΟΕΒ θεωρεί τον Τομέα της Μεταποίησης ως βασικό παράγοντα για σταθερή οικονομική ανάπτυξη και συνεχίζει τις προσπάθειες για βελτίωση των οικονομικών δεικτών που επηρεάζουν τον τομέα.

Η διατήρηση των επιπέδων ανταγωνιστικότητας αλλά και των θέσεων εργασίας είναι κρίσιμης σημασίας. Για το λόγο αυτό η ΟΕΒ έχει προβεί σε διαβήματα προς αρμόδιους κρατικούς φορείς και υπηρεσίες έτσι ώστε να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα του τομέα της βιομηχανίας στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Μεταξύ των θεμάτων που απασχόλησαν την ΟΕΒ κατά το 2013 είναι τα ακόλουθα:

- Η συγκράτηση του λειτουργικού κόστους των βιομηχανιών γεγονός που θα συμβάλει στη βελτίωση της απόδοσης του τομέα. Ιδιαίτερη δραστηριότητα αναπτύχθηκε στη συγκράτηση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας, νερού, δημοτικών τελών, ενοικίου στις βιομηχανικές περιοχές και ζώνες, περιβαλλοντικών υποχρεώσεων, κ.α.
- Η σταθερότητα και ευρωστία της Κυπριακής Βιομηχανίας συνδέεται άμεσα με τη συγκράτηση των συνεχώς αυξανόμενων ποσοστών ανεργίας. Τα σχέδια που ανακοινώθηκαν από την κυβέρνηση και την ΑνΑΔ αναμένεται ότι θα συμβάλουν τα μέγιστα προς την κατεύθυνση αυτή και η ΟΕΒ προτρέπει τα Μέλη της να τα αξιοποιήσουν.
- Η εξασφάλιση αυξημένων ευρωπαϊκών κονδυλίων για στήριξης της βιομηχανίας και την προώθηση της επιχειρηματικής καινοτομίας μέσω των διαφόρων Χρηματοδοτικών Σχεδίων αποτελούν καθοριστικούς σταθεροποιητικούς παράγοντες τη δύσκολη αυτή περίοδο.
- Η συνέχιση της συμμετοχής των κυπριακών επιχειρήσεων σε εξειδικευμένες εκθέσεις του εξωτερικού – παρά τον περιορισμό των σχετικών κονδυλίων από το κράτος κατά το 2013, η διερεύνηση ξένων αγορών και η προβολή προϊόντων στο εξωτερικό είναι σημαντική για την προώθηση των εξαγωγών.

Η πτωτική πορεία του όγκου παραγωγής στη Μεταποίηση κατά την υπό εξέταση περίοδο είναι εμφανής.

ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

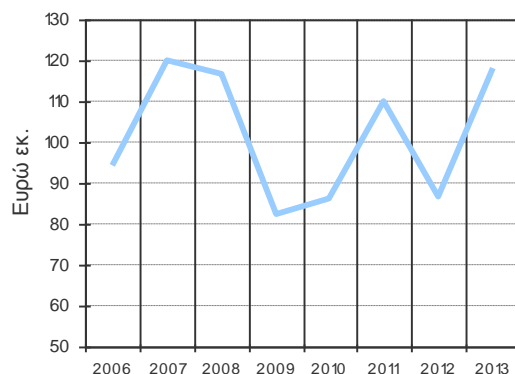
Πτώση παρουσίασε ο Γεωργικός Τομέας κατά το 2013 με αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης 1,1% σε σχέση με 0,5% που ήταν κατά το 2012.

Η συνεισφορά του Τομέα στο ΑΕΠ το 2013 παρέμεινε στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2012, δηλαδή στο 2,2%, ποσοστό το οποίο είναι και ο μέσος όρος συνεισφοράς του Τομέα στο ΑΕΠ κατά την πενταετία 2009-2013.

Οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων αυξήθηκαν κατά €31,4 εκ. περίπου και έφθασαν στα €118 εκ. το 2013 από €86,6 εκ. το 2012.

Αυτό οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εξαγωγών πατατών, κατά €21,7 εκ. και των ψαριών (φρέσκα/καταψυγμένα), κατά €8,2 εκ.

Εξαγωγές Γεωργικών Προϊόντων (Ευρώ εκ.)

Ανοδο παρουσίασαν οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων κατά το 2013 κυρίως λόγω αύξησης στις εξαγωγών πατατών και ψαριών.

ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η ΟΕΒ μέσα στα πλαίσια προώθησης των συμφερόντων των μελών της, πρόσφερε σε σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων και οργανισμών πάμπολλες πολυδιάστατες υπηρεσίες. Συγκεκριμένα το 2013 η ΟΕΒ πρόσφερε σημαντική βοήθεια σε επιχειρήσεις και εργοδότες με την ενεργό συμμετοχή στελεχών της ΟΕΒ σε κρατικές μεικτές Επιτροπές/Συμβούλια στα οποία συζητούνται κρίσιμης σημασίας θέματα.

Στελέχη της ΟΕΒ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ομαλή και παραγωγική λειτουργία των Επαγγελματικών Συνδέσμων:

- Συμμετείχαν ενεργά στις εργασίες των Διοικητικών Συμβουλίων των Συνδέσμων βοηθώντας στη χάραξη πολιτικής.
- Προώθησαν και υλοποίησαν αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων και των Συνελεύσεων των Συνδέσμων.
- Διοργάνωσαν επιχειρηματικές αποστολές στο εξωτερικό για την προώθηση των συμφερόντων των μελών των Συνδέσμων.
- Εκπροσώπησαν τους κύριους επιχειρηματίες σε ευρωπαϊκές και περιφερειακές οργανώσεις/συνέδρια και προέβησαν στην Κύπρο ως επιχειρηματικό κέντρο διεθνούς κύρους.
- Προετοίμασαν υπομνήματα που υποβλήθηκαν σε Υπουργεία, στη Βουλή των Αντιπροσώπων και άλλους αρμόδιους φορείς.
- Διεκπεραίωσαν κλαδικές μελέτες με σκοπό τη διαπίστωση των διαφόρων προβλημάτων των μελών των Συνδέσμων.
- Ανύψωσαν το κύρος των επιχειρηματικών Συνδέσμων-μελών της ΟΕΒ.
- Εκπροσώπησαν επιχειρηματικούς Συνδέσμους τόσο σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές όσο και σε άλλες επιτροπές σε Υπουργεία και Ημικρατικούς Οργανισμούς.

Επίσης, στα πλαίσια προβολής του έργου και προώθησης των θέσεών της, στελέχη της ΟΕΒ:

- Συμμετείχαν σε μεγάλο αριθμό ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών εκπομπών για συζήτηση θεμάτων που αφορούν την οικονομία, τις επιχειρήσεις, την παραγωγικότητα, τον πληθωρισμό, κ.α.
- Ενημέρωσαν και βοήθησαν πρακτικά τα μέλη της ΟΕΒ για αξιοποίηση των Εθνικών και Ευρωπαϊκών Σχεδίων Χρηματοδοτήσεων για Επιχειρήσεις με διάφορους τρόπους και μέσα.
- Συναντήθηκαν, έδωσαν συνεντεύξεις ή και αρθρογράφησαν σε εγχώρια και ξένα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά το 2013 η παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση συνέχισε να επηρεάζει δυσμενώς την Κυπριακή Οικονομία και να καθορίζει τις εξελίξεις στα θέματα εργασιακών σχέσεων και κοινωνικής πολιτικής.

Σημαντικότερο γεγονός κατά το 2013 ήταν αδιαμφισβήτητα η πρωτοφανής απόφαση του Eurogroup της 15^{ης} Μαρτίου για «κούρεμα» των καταθέσεων (bail-in), γεγονός που επιδείνωσε το πρόβλημα έλλειψης ρευστότητας των κυπριακών επιχειρήσεων και υπονόμωσε την αξιοπιστία του κυπριακού τραπεζικού συστήματος, αυξάνοντας παράλληλα τον κίνδυνο για απόσυρση καταθέσεων από τα κυπριακά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Με την ανεργία να ανέρχεται σε πρωτόγνωρα για τα δεδομένα της Κύπρου επίπεδα και την οικονομική κρίση να εξελίσσεται σε πολυδιάστατη και παρατεταμένη, η ΟΕΒ προσάρμοσε ανάλογα τις επιδιώξεις και την στρατηγική της με στόχο την στήριξη και υποβοήθηση των επιχειρήσεων για διασφάλιση της βιωσιμότητας τους.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε από την ΟΕΒ στην στήριξη των επιχειρήσεων και την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν από το «κούρεμα» των καταθέσεων και τους περιορισμούς στις τραπεζικές συναλλαγές, στην ειρηνική ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων με συγκράτηση και μείωση του εργατικού κόστους, στην συγκράτηση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας, στην προώθηση περαιτέρω μέτρων για αντιμετώπιση της κρίσης και εξορθολογισμό των δημοσίων δαπανών.

Προτεραιότητα για την ΟΕΒ ήταν φυσικά η πιστή εφαρμογή των προνοιών του Μνημονίου Συναντίληψης της Κυπριακής Δημοκρατίας με την Τρόικα.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

Ο διαπραγματευτικός κύκλος του 2013 είχε τα εξής κύρια χαρακτηριστικά:

- Αφορούσε την ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας αριθμού μεμονωμένων επιχειρήσεων αλλά και έξι σημαντικών κλάδων. Συγκεκριμένα, στο τέλος του 2012 είχαν λήξει οι εξής κλαδικές συμβάσεις: Μεταλλουργών, Εργολάβων Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων, Τυπογράφων, Ναυτικών Πρακτόρων (Γραφειακό Προσωπικό), Πλοιοκτητών και Ξενοδόχων. Σημειώνεται ότι κατά το 2013 εξακολουθούσαν να βρίσκονται υπό διαπραγμάτευση οι κλαδικές συμβάσεις των Εργολάβων Οικοδομών και των Μωσαϊκών και Μαρμάρων οι οποίες έληξαν στις 31/12/2010. Οι προσπάθειες για ανανέωση τους συνεχίστηκαν κατά το 2013 οπότε και κατέστη δυνατή η ανανέωση και των δύο συμβάσεων με ισχύ μέχρι τις 30/6/2014.
- Η διαπραγμάτευση επηρεάστηκε από την επιδείνωση της οικονομικής κρίσης και την βαθιά ύφεση που την ακολούθησε. Το 2013 υπήρξε αρνητικός ρυθμός ανάπτυξης -5,4% και 15,9% ανεργία (σε σχέση με -2,4% και 13,9% αντίστοιχα για το 2012).
- Επηρεάστηκε από την απόφαση του Eurogroup για «κούρεμα» των καταθέσεων (bail-in) και τις δραματικές εξελίξεις ειδικά για την Λαϊκή Τράπεζα, την Τράπεζα Κύπρου και το Συνεργατικό Κίνημα που επιδείνωσαν το πρόβλημα έλλειψης ρευστότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, υπονόμισαν την αξιοπιστία του κυπριακού τραπεζικού συστήματος και αύξησαν τους κινδύνους για τις Κυπριακές επιχειρήσεις στο σύνολο τους.
- Επηρεάστηκε από τις περαιτέρω υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Κύπρου από τους διεθνείς οίκους και από τα αρνητικά δεδομένα της ελληνικής οικονομίας που με πολλούς τρόπους επηρεάζει τα δεδομένα στην Κύπρο.
- Διεξήχθη σε κλίμα μεγάλων πιέσεων επί της βιωσιμότητας πολλών επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Οι συντηχνίες σε γενικές γραμμές επέδειξαν διάθεση συνεργασίας με μείωση του εργατικού κόστους και με στόχο τον περιορισμό των απολύσεων.
- Με εξαίρεση των κλάδων των Οικοδομών, η εργατική ειρήνη δεν διασαλεύτηκε ένεκα αποτυχίας για ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων.

- Σε μερικές περιπτώσεις, οι συμβάσεις δεν ανανεώθηκαν και ως εκ τούτου παραμένουν στις αρχές του 2014 ακόμα υπό διαπραγμάτευση. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις συνομολογήθηκαν ειδικές συμφωνίες για μείωση του εργατικού κόστους.

Τα αιτήματα της Εργοδοτικής πλευράς αφορούσαν κυρίως τις ώρες εργασίας, την υπερωριακή απασχόληση, την καταβολή επιδομάτων, την εργοδοτική εισφορά στα Ταμεία Προνοίας και το ύψος των μισθών και αποσκοπούσαν στην εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων, στην συγκράτηση του λειτουργικού κόστους, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την αποφυγή ή μείωση των απολύσεων.

Σε επίπεδο Εργοδοτικών/Επαγγελματικών Συνδέσμων επιτεύχθηκαν οι πιο κάτω συμφωνίες:

Με μεσολαβητική πρόταση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ανανεώθηκε η σύμβαση των Τυπογράφων για ένα έτος (1/12/2013-31/12/2013) με μείωση των εργοδοτικών εισφορών στο Ταμείο Προνοίας από 6,25% σε 2%.

Η Σύμβαση του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων (Γραφειακό Προσωπικό) ανανεώθηκε για δύο έτη (1/1/2013-31/12/2014) χωρίς αύξηση του εργατικού κόστους.

Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε η ανανέωση με τριετή διάρκεια (1/1/2014-31/12/2016), μετά από απευθείας συμφωνία του Κυπριακού Εργοδοτικού Συνδέσμου Πλοιοκτητών (ΚΕΣΥΠ) με τις συντεχνίες χωρίς αύξηση του εργατικού κόστους.

Στα Ξενοδοχεία μετά από μεσολαβητική πρόταση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επιτεύχθηκε συμφωνία για έκτακτη ειδική συλλογική σύμβαση με τριετή ισχύ (1/1/2013-31/12/2015) και μείωση του εργατικού κόστους. Συγκεκριμένα συμφωνήθηκε μείωση της αποζημίωσης των εργαζομένων για γιορτές/αργίες και Κυριακές, μείωση των εργοδοτικών εισφορών στο Ταμείο Προνοίας από 10% σε 3% και μείωση του Πασχαλινού Φιλοδωρήματος από 30% σε 7,5% του μισθού.

Στην Οικοδομική Βιομηχανία μετά από μεσολαβητική πρόταση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επιτεύχθηκε ειδική συμφωνία μεταξύ της ΟΣΕΟΚ και των συντεχνιών ΣΕΚ και ΠΕΟ με ισχύ ενός έτους (17/6/2013-30/6/2014) και μείωση του εργατικού κόστους. Συγκεκριμένα, συμφωνήθηκε να μειωθεί η εργοδοτική εισφορά στο Ταμείο Αργιών και Φιλοδωρήματος κατά 3% και στο Ταμείο Προνοίας κατά 3%, αποκοπή από τους μισθούς κατά 9% και αύξηση του εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας από 38 σε 40 ώρες. Επιπροσθέτως, συμφωνήθηκε ότι σε όλες τις εργοληπτικές επιχειρήσεις και στους υπεργολάβους τους θα εργοδοτούνται κατά 70% εργαζόμενοι που είναι μόνιμοι κάτοικοι της Κύπρου, ενώ τυχόν νέες προσλήψεις θα γίνονται από τον κατάλογο ανέργων ή από προσωπικό που έχει τουλάχιστον πεντάχρονη μόνιμη και αδιάλειπτη παραμονή στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Στην Βιομηχανία Μωσαϊκών και Μαρμάρων επιτεύχθηκε ειδική συμφωνία με ισχύ ενός έτους (27/6/2013-30/6/2014) και μείωση του εργατικού κόστους κατά τρόπο παρόμοιο με αυτό της Οικοδομικής Βιομηχανίας.

Ο Νέος Διαπραγματευτικός Κύκλος

Ο νέος διαπραγματευτικός κύκλος αφορά την ανανέωση των Συλλογικών Συμβάσεων αριθμού μεμονωμένων επιχειρήσεων αλλά και σημαντικών κλάδων της οικονομίας.

Συγκεκριμένα, στις 31/12/2013 έληξαν οι Συλλογικές Συμβάσεις των πιο κάτω κλάδων:

- Τράπεζες
- Τυπογράφοι
- Εκδότες Καθημερινών και Εβδομαδιαίων Εφημερίδων και Περιοδικών (Τυπεργάτες και Συντάκτες)
- Εισαγωγείς Αυτοκινήτων
- Ναυτικοί Πράκτορες (Λιμενεργάτες / Σημειωτές)
- Κλινικές-Ιδιωτικά Νοσηλευτήρια

Εγκύκλιος της ΟΕΒ για Αντιμετώπιση της Κρίσης μετά από την Απόφαση του Eurogroup

Στις 3/4/2013 η ΟΕΒ εξέδωσε εγκύκλιο προς όλα τα Μέλη της, με το εξής περιεχόμενο:

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) παρακολουθώντας στενά τις ραγδαίες εξελίξεις και τα γεγονότα που συμβαίνουν τον τόπο μας, εκφράζει την αμέριστη συμπαράσταση της προς τον επιχειρηματικό κόσμο.

Ταυτόχρονα, η ΟΕΒ θεωρεί ότι η αρνητική κατάσταση στον τόπο μας πρέπει να αντιμετωπιστεί συντεταγμένα και αποτελεσματικά. Προς αυτό τον σκοπό, η ΟΕΒ συστήνει την έμπρακτη επίδειξη ψυχραιμίας και σύνεσης, απαραίτητα στοιχεία για την σωστή διαχείριση της κρίσης και την αποφυγή βεβιασμένων και σπασμωδικών κινήσεων.

Η ωριμότητα και σωφροσύνη που έχουν επιδείξει με την συμπεριφορά και την συνολική τους στάση οι συμπολίτες μας κατά την πρώτη μέρα επαναλειτουργίας των χρηματοπιστωτικών μας ιδρυμάτων, καταδεικνύουν ότι θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε την κρίση με ρυθμούς γρηγορότερους απ' ό τι πολλοί υπολόγιζαν.

Καλούμε όλες τις επιχειρήσεις και οργανισμούς που αντιμετωπίζουν προβλήματα, σε συνεννόηση με το προσωπικό τους ή τις Συντεχνίες εκεί και όπου υπάρχουν, να προβούν στις αναγκαίες και επιβεβλημένες υπό τις περιστάσεις ρυθμίσεις και προσαρμογές (ανάλογα με το μέγεθος του προβλήματος), για την διάσωση των επιχειρήσεων και την σταδιακή επανάκαμψη με την συγκράτηση θέσεων εργασίας, προς το καλό του τόπου.

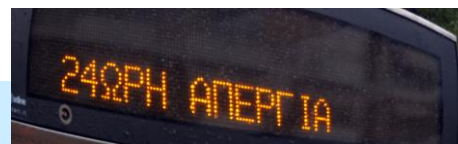
Οι ρυθμίσεις αυτές πρέπει να έχουν την ρητή συγκατάθεση των επηρεαζόμενων εργαζομένων ή των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων τους και μπορούν να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τα εξής:

- καταβολή μέρους του μισθού «έναντι» και καταβολή του υπολοίπου ευθύς μόλις τούτο είναι πρακτικά εφικτό,
- μείωση μισθού ή παρεμφερών ωφελημάτων,
- αναστολή καταβολής παρεμφερών ωφελημάτων,
- μείωση ή κατάργηση των συντελεστών αποζημίωσης υπερωριακής εργασίας,
- μείωση ωρών εργασίας,
- εκ περιτροπής εργασία,
- εθελοντική εργασία,
- άδεια άνευ απολαβών και
- οτιδήποτε άλλο θεωρηθεί αναπόφευκτο.

Πέραν των πιο πάνω, μπορούν να γίνουν απολύσεις, νοουμένου ότι συντρέχουν οι πρόνοιες του περί Τερματισμού της Απασχολήσεως Νόμου.

Ωστόσο, η ΟΕΒ συστήνει έντονα στα Μέλη της να αποφύγουν στο μέτρο του δυνατού τις απολύσεις, με την χρήση ενός ή περισσότερων από τα πιο πάνω ηπιότερα μέτρα.

ΑΠΕΡΓΙΕΣ

Ο αριθμός των απεργιών που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2013 κατέγραψε μικρή μείωση σε σχέση με τις απεργίες που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2012 (2013:47, 2012:56), επηρεάζοντας όμως μεγαλύτερο αριθμό εργαζομένων (2013: 44.089, 2012: 37.542) και αυξάνοντας κατακόρυφα τις απολεσθείσες εργατοημέρες (2013: 605.464, 2012: 48.294).

Ξεχώρισαν οι απεργίες στην Οικοδομική Βιομηχανία μετά το αδιέξοδο στην ανανέωση της κλαδικής συλλογικής σύμβασης και στους Ημικρατικούς Οργανισμούς που έγιναν ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις.

ΞΕΝΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Η συνέχιση και επιδείνωση της οικονομικής κρίσης ώθησε και ενίσχυσε ακόμη περισσότερο τις πιέσεις προς τις επιχειρήσεις από τις συντεχνίες και το Υπουργείο Εργασίας για περαιτέρω μείωση του αριθμού των αλλοδαπών εργαζομένων. Βασίζόμενες στην εσφαλμένη λογική ότι η απομάκρυνση ενός αλλοδαπού συνεπάγεται αυτόματα την αντικατάστασή του από ένα Κύπριο άνεργο, οι πιέσεις αυτές εντάθηκαν καθώς η ανεργία συνέχισε να αυξάνεται δραματικά.

Η ΟΕΒ κατ' επανάληψη υπέδειξε πως οι αλλοδαποί εργαζόμενοι απασχολούνται σε θέσεις εργασίας για τις οποίες οι Κύπριοι και Κοινοτικοί εργαζόμενοι δεν επιδεικνύουν κανένα ενδιαφέρον και για την πλήρωση των οποίων τηρούνται συγκεκριμένα κριτήρια. Η ακύρωση ή μη ανανέωση των αδειών απασχόλησης αλλοδαπών έπληξε ακόμη περισσότερο τις επιχειρήσεις που τους χρειάζονται, καθιστώντας τις θέσεις εργασίας των Κύπριων και Κοινοτικών που απασχολούνται σε αυτές ακόμη πιο επισφαλείς.

Παράλληλα, η ΟΕΒ επισήμανε την θετική επίδραση που έχουν οι αλλοδαποί που απασχολούνται σε παραγωγικούς τομείς της οικονομίας και τόνισε την ανάγκη πάταξης της παράνομης και αδήλωτης εργασίας που πλήττει πρωτίστως τις νομοταγείς επιχειρήσεις και την οικονομία στο σύνολό της.

ΑΝΕΡΓΙΑ

Η ΟΕΒ, όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, κατέθεσε με τρόπο εποικοδομητικό αριθμό συγκεκριμένων και εφαρμόσιμων προτάσεων για ενίσχυση της απασχόλησης και συγκράτηση της ανεργίας μέσα από διάφορα σχέδια απασχόλησης και λήψης μέτρων για τη δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης.

Δυστυχώς η συνεχιζόμενη επιδείνωση της οικονομίας κατά το 2013, η μείωση του όγκου εργασιών και η συνεχιζόμενη συρρίκνωση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων οδήγησαν την ανεργία στο 15,9% σε ετήσια βάση (σε σύγκριση με 11,9% που ήταν το 2012). Παράλληλα, αυξήθηκε το ποσοστό νεανικής ανεργίας και των μακροχρόνια ανέργων κάτι που απασχολεί την ΟΕΒ ιδιαίτερα.

Σημειώνουμε πως η υιοθέτηση από την κυβέρνηση, έστω και σε πιλοτική βάση και παρά τις αντιδράσεις που προκλήθηκαν, της πάγιας θέσης της ΟΕΒ για ελευθεροποίηση των ωραρίων λειτουργίας των καταστημάτων ως μέσο βελτίωσης της ποιότητας του τουριστικού μας προϊόντος αλλά και ως μέτρο στήριξης της απασχόλησης είχε τα αναμενόμενα θετικά αποτελέσματα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι επιχειρήσεις από την έναρξη εφαρμογής του μέτρου το καλοκαίρι του 2013 μέχρι το τέλος του έτους είχαν προσλάβει πέραν των 1800 ανέργων. Η ΟΕΒ εκτιμά πως η επέκταση των ωραρίων λειτουργίας των καταστημάτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους θα δημιουργήσει πολύ περισσότερες θέσεις εργασίας και θα ενθαρρύνει τις επιχειρήσεις να προσλάβουν ακόμη περισσότερο προσωπικό.

Σειρά Σχεδίων αντιμετώπισης της ανεργίας διαμορφώθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με την συμβολή και της ΟΕΒ και συνέβαλαν στην συγκράτηση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας.

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

Τα κυριότερα θέματα που απασχόλησαν το Σώμα κατά το 2013 ήταν τα εξής:

- Ο περί Προστασίας των Μισθών (Τροποποιητικός) Νόμος.
- Εφαρμογή Έκτακτου Σχεδίου Δράσης για αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης στην αγορά εργασίας.

- Υποβολή στις αρμόδιες αρχές των προτύπων που υιοθετούνται από τη Διεθνή Σύνοδο Εργασίας (ILC).
- Κώδικας Πρακτικής και Σύντομος Οδηγός για τη Θερμική Καταπόνηση των εργαζομένων.
- Σχέδιο Ταχύρρυθμης Κατάρτισης Νεοεισερχομένων σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας.
- Νομοσχέδιο για την εφαρμογή του Κανονισμού 492/2011/ΕΕ που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης.
- Πρόσδος υλοποίησης των προνοιών του Μνημονίου που αφορούν το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Αναθεώρηση της Επιδοματικής Πολιτικής του Κράτους.
- Μη επιβολή πρόσθετου τέλους σε οφειλόμενες εισφορές Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Ο περί Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη (Τροποποιητικός) Νόμος.

TAMEIO KOINONIKΩN ASΦALISEΩN

Η σημαντικότερη εξέλιξη σε σχέση με το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) κατά το 2013 ήταν η διεξαγωγή αναλογιστικής μελέτης η οποία ετοιμάστηκε μέσα στα πλαίσια του Μνημονίου Συναντίληψης που συνομολογήθηκε μεταξύ της Κυπριακής Κυβέρνησης και της Τρόικας. Η Αναλογιστική Μελέτη έτυχε αξιολόγησης από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO) και τα ευρήματα της επικυρώθηκαν, ενώ αξιολογήθηκε και από την Ομάδα Εργασίας για τη Γήρανση (Ageing Working Group) της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής (Economic Policy Committee) η οποία υιοθέτησε τα αποτελέσματα. Σύμφωνα με την μελέτη το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι βιώσιμο μέχρι το 2060.

Σημειώνεται ότι για την διασφάλιση της βιωσιμότητας του ΤΚΑ συμφωνήθηκε η σταδιακή αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης από το 63^ο στο 65^ο έτος (από 1/1/2016 θα είναι το 65^ο έτος). Συμφωνήθηκε επίσης όπως από την 1/1/2014 αυξηθούν οι εισφορές των Εργοδοτών και των εργαζομένων (μισθωτών και αυτοτελώς ασφαλιζόμενων) ως εξής:

(α) Μισθωτοί: Οι εκατέρωθεν εισφορές για μισθωτούς και Εργοδότες, αυξάνονται κατά 1% (από 6,8% σε 7,8%) ενώ οι εισφορές από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας αυξάνονται κατά 0,3% (από 4,3% σε 4,6%).

(β) Μισθωτοί που Καλύπτονται από Επαγγελματικό Σχέδιο Συντάξεων χωρίς Εισφορές από το Μισθωτό: Οι εισφορές για μισθωτούς αυξάνονται κατά 0,5% (από 3,45% σε 3,95%), οι εισφορές από Εργοδότες αυξάνονται κατά 1,5% (από 10,15% σε 11,65%) ενώ οι εισφορές από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας αυξάνονται κατά 0,3% (από 4,3% σε 4,6%).

(γ) Αυτοτελώς Εργαζόμενοι: Οι εισφορές των αυτοτελώς εργαζόμενων αυξάνονται κατά 2% (από 12,6% σε 14,6%) ενώ οι εισφορές από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας αυξάνονται κατά 0,3% (από 4,3% σε 4,6%). Επιπροσθέτως, μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας ελάφρυνσης των εργοδοτών/αυτοτελώς εργαζόμενων οι οποίοι επηρεάστηκαν από την απόφαση του Eurogroup του Μάρτη 2013, ψηφίστηκε τροποποίηση της νομοθεσίας για να μην επιβάλλεται πρόστιμο για το 2013 σε σχέση με την μη καταβολή εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με την προϋπόθεση πως οι οφειλές θα καταβληθούν μέχρι τις 31/12/13. Παράλληλα το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να προωθήσει σε συνεννόηση με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας την αναστολή των ποινικών διώξεων για το 2013 για τους οφειλότες των Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΤΑΜΕΙΟ ΠΛΕΟΝΑΖΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ο αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν για πληρωμή από το Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού (ΤΠΠ) για το 2013 ανήλθε στις 13.592.

Σημειώνεται ότι οι αιτήσεις για πληρωμή στο ΤΠΠ έχουν αυξηθεί κατακόρυφα κατά την τελευταία τετραετία (2010 – 2013) και συγκεκριμένα ως εξής:

2010 : 5.409
2011 : 7.419
2012 : 9.860
2013 : 13.592

Με στόχο την έγκαιρη εξέταση των αιτήσεων για πληρωμή λόγω πλεονασμού το Υπουργικό Συμβούλιο έγκρινε την πρόσληψη 45 άνεργων νέων πτυχιούχων για έξι μήνες μέσω Σχεδίου που χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκά κονδύλια. Ως εκ τούτου, στο τέλος του 2013 είχαν εξεταστεί οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν μέχρι και τον Απρίλιο του 2013.

ΚΑΤΩΤΑΤΟΙ ΜΙΣΘΟΙ

Το Υπουργικό Συμβούλιο, στα πλαίσια της απόφασης της Κυβέρνησης του 2003 για να είναι ο κατώτατος μισθός στο 50% του Εθνικού Διάμεσου Μισθού, με Διάταγμα που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας αναθεώρησε την 1/4/2012 τους κατώτατους μισθούς πρόσληψης για τους γραφείς, πωλητές, φροντιστές, νοσηλευτικούς και σχολικούς βοηθούς, βρεφοκόμους και παιδοκόμους στα €870 μηνιαίως αντί €855 που ίσχυε με το προηγούμενο Διάταγμα και στο ποσό των €924 αντί €909 για πρόσωπα που συμπληρώνουν 6μηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη.

Σημειώνεται ότι για τους φρουρούς το ωρομίσθιο από €4,81 έγινε €4,90 στην πρόσληψη και από €5,12 έγινε €5,20 μετά από 6μηνη υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη, ενώ για τους καθαριστές κτηριακών εγκαταστάσεων, το ωρομίσθιο από €4,48 έγινε €4,55 στην πρόσληψη και από €4,76 έγινε €4,84 μετά από συμπλήρωση 6μηνης υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη.

Για το 2013, η ΟΕΒ με επιστολή προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ζήτησε όπως ο κατώτατος μισθός μειωθεί κατά τουλάχιστον 20% ως μέτρο στήριξης των επιχειρήσεων οι οποίες παλεύουν για την επιβίωση τους μέσα σε εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, αλλά και ως μέτρο τόνωσης της απασχόλησης ανάμεσα στα επαγγέλματα τα οποία καλύπτει το Διάταγμα.

Η ΟΕΒ επισήμανε ότι ο υφιστάμενος τρόπος υπολογισμού του κατώτατου μισθού δεν ανταποκρίνεται στις δυνατότητες ή πραγματικότητες της Κυπριακής οικονομίας και χρήζει εξορθολογισμού ώστε να αρθούν οι στρεβλώσεις που έχουν δημιουργηθεί. Επιπροσθέτως, η ΟΕΒ υπογράμμισε ότι τυχόν διατήρηση του κατώτατου μισθού στο υφιστάμενο επίπεδο, ειδικά μέσα σε αυτό το οικονομικό κλίμα, θα δημιουργήσει ακόμη δυσμενέστερες συνθήκες για την απασχόληση αποθαρρύνοντας την δημιουργία θέσεων εργασίας και οδηγώντας στην περαιτέρω κατάργηση υφιστάμενων.

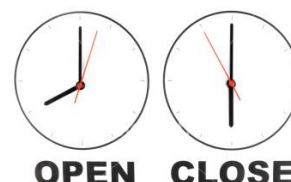
Παρά τις έντονες παραστάσεις της ΟΕΒ, δεν εκδόθηκε νέο Διάταγμα για το 2013 για διαφοροποίηση προς τα κάτω του ύψους του κατώτατου μισθού. Ως εκ τούτου, παρέμεινε σε ισχύ το Διάταγμα του 2012 με το ύψος του κατώτατου μισθού που προβλέπεται σε αυτό.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Η ΟΕΒ κατά το 2013 επανέλαβε την πάγια θέση της υπέρ της κατάργησης των περιορισμών στα ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων, ένα μέτρο που διευκολύνει τον καταναλωτή και ενισχύει την απασχόληση στον κλάδο. Η ΟΕΒ ζήτησε την κήρυξη ολόκληρης της Κύπρου ως τουριστικής περιοχής.

Για πρώτη φορά, με Διάταγμα της Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όλη η Κύπρος κηρύχθηκε τουριστική ζώνη από τον Ιούλιο του 2013 και με την ρύθμιση αυτή δόθηκε η ευκαιρία στις επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου να λειτουργήσουν με παρατεταμένα ωράρια. Με την ρύθμιση αυτή τα καταστήματα οπουδήποτε στην Κύπρο μπορούσαν να λειτουργούν μέχρι αργά το βράδυ επτά ημέρες την εβδομάδα, περιλαμβανομένης δηλαδή και της Κυριακής.

Τα στοιχεία και οι διαπιστώσεις επιβεβαίωσαν την ορθότητα της απόφασης αυτής δικαιώνοντας την πάγια θέση της ΟΕΒ: ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου αυξήθηκε σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες, οι καταναλωτές είναι ενθουσιασμένοι και αρκετές εκατοντάδες ανέργων εξασφάλισαν απασχόληση, εξελίξεις που ευνοούν το σύνολο της οικονομίας.

Περαιτέρω, η ΟΕΒ ζήτησε με επιστολή της προς την Υπουργό Εργασίας την μείωση του κατώτατου μισθού κατά 20%, ο υφιστάμενος τρόπος υπολογισμού του οποίου δεν ανταποκρίνεται στις δυνατότητες ή πραγματικότητες της Κυπριακής οικονομίας. Η μείωση αυτή θα συμβάλει στην μερική επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο κλάδος, απομακρύνοντας ακόμη περισσότερο τα εμπόδια για ανάκαμψη του. Ο κατώτατος μισθός ανέρχεται στα €870 στην πρόσληψη και €924 μετά από έξι μήνες υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η προσπάθεια της ΟΕΒ στα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, εστιάζεται στην ενημέρωση και υποβοήθηση των μελών της για τη σωστή εφαρμογή του Κοινοτικού Κεκτημένου. Προς την κατεύθυνση αυτή έχει αναλάβει διάφορες πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα με τη διοργάνωση σεμιναρίων στα οποία συμμετέχουν εργοδότες και διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων.

Το νομοθετικό πλαίσιο επιβάλλει σειρά υποχρεώσεων στους εργοδότες και ειδικά τη διενέργεια γραπτής εκτίμησης του κινδύνου και καθορισμό μέτρων αποφυγής, πρόληψης και αντιμετώπισης ατυχημάτων και ασθενειών.

Λόγω της πολυπλοκότητας του όλου θέματος, η ΟΕΒ έχει συστήσει Ειδική Υπηρεσία στη Γραμματεία της με σκοπό την υποβοήθηση των επιχειρήσεων στην συμμόρφωση τους με τις σχετικές τους υποχρεώσεις.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Η προώθηση της συμμετοχής της γυναίκας στην αγορά εργασίας και στην κυπριακή οικονομία γενικότερα, αποτελεί διαχρονικά θέμα ιδιαίτερης σημασίας για την ΟΕΒ. Μέσα στα πλαίσια του πολυδιάστατου έργου της, και με στόχο την προαγωγή της ισότητας ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς και στην απασχόληση ειδικότερα, η ΟΕΒ συμμετέχει ενεργά στον διάλογο και στα Σώματα που ασχολούνται με θέματα ισότητας, ενώ αναλαμβάνει και η ίδια πρωτοβουλίες και δράσεις.

Συγκεκριμένα, η ΟΕΒ:

- Συμβάλλει στη διαμόρφωση της γενικής πολιτικής στα θέματα που αφορούν τις γυναίκες στα πλαίσια του Συμβουλίου του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας και των διαφόρων Υποεπιτροπών του.
- Συμβάλλει στην ορθή εφαρμογή της Νομοθεσίας περί ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, μέσα από τη δράση της στην Επιτροπή Ισότητας των Φύλων στην Απασχόληση και Επαγγελματική Εκπαίδευση.

- Υποστηρίζει και συμβάλλει στην διαμόρφωση και προβολή των θέσεων της Κυπριακής Ομοσπονδίας Γυναικών Επαγγελματιών-Επιχειρηματιών (ΚΟΓΕΕ).

Μέσα στο 2013, στα πλαίσια του συγχρηματοδοτούμενου Έργου «Δράσεις για Μείωση του Χάσματος Αμοιβών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών», που υλοποιείται από το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η ΟΕΒ ανέπτυξε «Μοντέλο Πιστοποίησης Επιχειρήσεων για την Εφαρμογή Καλών Πρακτικών για την Ισότητα των Φύλων στο Εργασιακό Περιβάλλον». Βάσει του Μοντέλου, οι επιχειρήσεις μπορούν να πιστοποιηθούν για καλές πρακτικές που εφαρμόζουν σε σχέση με την προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών ή για σύνολο πρακτικών που τις καθιστά «Εργοδότες Ισότητας». Το πρόγραμμα αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Νοέμβριο του 2015.

ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μέσα στα πλαίσια προώθησης των καλώς νοουμένων συμφερόντων των μελών της, η ΟΕΒ πρόσφερε και κατά το 2013 πλειάδα υπηρεσιών σε σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων και οργανισμών.

Σε όλη τη διάρκεια του έτους τα στελέχη της ΟΕΒ, είτε τηλεφωνικώς είτε σε προσωπικές συναντήσεις, παρείχαν σε μεγάλο αριθμό εργοδοτών πληροφόρηση και καθοδήγηση για τον ορθό χειρισμό εργατικών διαφορών, για την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας, για θέματα σχετικά με τις συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας, για θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία, για τα ισχύοντα επίπεδα μισθοδοσίας και παρεμφερών ωφελημάτων στην Κύπρο και το εξωτερικό κλπ.

Κατά το 2013 η δράση της ΟΕΒ επικεντρώθηκε ακόμα στα εξής:

- Αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης.
- Εφαρμογή ευέλικτων μορφών απασχόλησης.
- Ενίσχυση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή ενεργητικών μορφών κοινωνικής προστασίας ευάλωτων στον κοινωνικό αποκλεισμό ομάδων του πληθυσμού.

Επίσης, στα πλαίσια προβολής του έργου της ΟΕΒ και προώθησης της ευρύτερης πολιτικής της για το γενικό καλό της οικονομίας, στελέχη της ΟΕΒ:

- Έδωσαν συνεντεύξεις σε διεθνή και Ευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης (έντυπα και ηλεκτρονικά) για την κατάσταση της οικονομίας και των επιχειρήσεων μετά το Eurogroup του Μαρτίου 2013.
- Συμμετείχαν σε μεγάλο αριθμό ραδιοφωνικών ή και τηλεοπτικών εκπομπών και συζητήσεων, θεμάτων της τρέχουσας εργασιακής και κοινωνικής επικαιρότητας.
- Παρευρέθηκαν, εξέφρασαν απόψεις και απάντησαν σε ερωτήσεις σε πολλές συνεδρίες διαφόρων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών κατά την εξέταση σχεδίων ή προτάσεων νόμων, σχεδίων κανονισμών ή γενικών θεμάτων που αφορούσαν ή επηρέαζαν Μέλη της ΟΕΒ.
- Προώθησαν διάφορες πτυχές της ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Μέσα στα πλαίσια των συνεχών προσπαθειών της ΟΕΒ για στήριξη της ανάπτυξης των Κυπριακών επιχειρήσεων, ξεχωριστής σημασίας ρόλο διαδραμάτισαν κατά τη διάρκεια του 2013 τα θέματα κατάρτισης.

Έχοντας σαν στόχο επιμόρφωσης τις Αρχές της Σύγχρονης Διοίκησης και τη Γνώση για την Ποιότητα, το θεματολόγιο των προγραμμάτων ήταν και το 2013 πλούσιο, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα αναγκών κατάρτισης.

Πάντοτε, με γνώμονα τις σύγχρονες απαιτήσεις των καιρών, με συστηματικότητα και πιστότητα Ποιότητας στην εκπαίδευση, χωρίς συμβιβασμούς στην εξυπηρέτηση της διαρκούς βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των Κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών, έγινε κατορθωτό να προσφερθούν μαζί με τα επαναλαμβανόμενα επιτυχημένα προγράμματα και άλλα πρωτοποριακά Προγράμματα Ανάπτυξης Διεύθυνσης και Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Πόρων.

Στην προσπάθεια αυτή, σταθερός αρωγός ήταν η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού που με την οικονομική και άλλη στήριξή της θεμελίωσε γερά τον πυλώνα της εκπαίδευσης που οικοδόμησε η ΟΕΒ.

Με επιτυχία διοργανώθηκαν ανοικτά Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα, τα οποία συμπλήρωσαν με επιτυχία 776 και πλέον διευθυντικά στελέχη επιχειρήσεων του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα. Παράλληλα διοργανώθηκαν Ενδοεπιχειρησιακά Προγράμματα τα οποία παρακολούθησαν 95 συμμετέχοντες από επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομικής δραστηριότητας. Τα προγράμματα αυτά αφορούσαν στην πλειοψηφία τους κατάρτιση σε θέματα Εξοικονόμησης Ενέργειας, Διοίκησης Παραγωγής, Συστημάτων Υποστήριξης Διεύθυνσης, Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας και την Εργατική Νομοθεσία και Πρώτες Βοήθειες.

Τα θέματα της Εξοικονόμησης Ενέργειας και της Εφαρμογής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ευρύτερα ήταν το επίκεντρο στα Προγράμματα Ανάπτυξης Διεύθυνσης. Συγκεκριμένα διοργανώθηκαν έξι Προγράμματα, με θέμα την εφαρμογή και υλοποίηση παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και εφαρμογής τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε κτίρια, βιομηχανίες και ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις.

Ιδιαίτερης σημασίας παρουσία στο θεματολόγιο κατάρτισης της ΟΕΒ είχαν κι' αυτή τη χρονιά Προγράμματα που αφορούσαν το Σύγχρονο «Μάνατζμεντ» και τις Εργασιακές Σχέσεις στο Χώρο Εργασίας. Η τεράστια επιτυχία που σημείωσαν τα Προγράμματα αυτά δεικνύουν το μεγάλο ενδιαφέρον των Κυπριακών επιχειρήσεων για τα σύγχρονα στοιχεία του «μάνατζμεντ».

Προγράμματα διοργανώθηκαν επίσης για τον ευρύτερο κλάδο της Βιομηχανίας. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία τα Προγράμματα: Στρατηγικές Μέτρησης και Βελτίωσης της Παραγωγικότητας και Αύξηση της Απόδοσης Παραγωγής στις Βιομηχανίες, Καινοτόμες Πρακτικές στη Διαχείριση της Επικινδυνότητας για τον βιομηχανικό και μεταποιητικό κλάδο, Καινοτόμες Μεθοδολογίες Συνεχούς Βελτίωσης και Αύξησης της Απόδοσης – KAIZEN projects, Διαχείριση της Επιχειρησιακής Επικινδυνότητας Επαγγελματιών Ασθενειών, Human Resources – Then engine of organizational success, Πρακτικοί Τρόποι Ορθής Κοστολόγησης, Μείωσης του Κόστους Λειτουργίας και Αύξησης της Απόδοσης των Μικρών Επιχειρήσεων, Τεχνολογία Βελτιστοποιημένης Παραγωγής στην Κατασκευή Ηλιακών Συστημάτων, Σχεδιασμός και Ανάπτυξη νέων Προϊόντων για Επιχειρήσεις Ξυλουργικών Κατασκευών και Επίπλων, Μελέτη και Εγκατάσταση Φ/Β σε Κτιριακές Εγκαταστάσεις Βιομηχανικών ή Τουριστικών Ακινήτων.

Συνεπώς στην προσπάθεια της για ενημέρωση των επιχειρήσεων και οργανισμών μελών της όσο αφορά νομοθετικές ρυθμίσεις που τους επηρεάζουν, η ΟΕΒ διοργανώνει επίσης εκπαιδευτικά προγράμματα Πρώτων Βοηθειών σε σχέση με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών που απορρέουν από τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 και 2002.

Το Τμήμα Ανάπτυξης Διεύθυνσης με στόχο την ποιοτική εξυπηρέτηση των μελών μας πιστοποιήθηκε στο τομέα παροχής υπηρεσιών κατάρτισης και εκπαίδευσης με το σύστημα διαχείρισης EN ISO 9001:2008 και ως κέντρο επαγγελματικής κατάρτισης από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ INVESTORS IN PEOPLE ΣΕ ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Η ΟΕΒ, συνεπής στην προσπάθεια της να ενισχύει συνεχώς την ανταγωνιστικότητα των κυπριακών επιχειρήσεων, προώθησε την εφαρμογή του μοντέλου "Investors in People" σε κυπριακές επιχειρήσεις και οργανισμούς.

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα πλαίσια του οι επιχειρήσεις λαμβάνουν επιχορήγηση για την επιτυχή τους πιστοποίηση με το πρότυπο.

Η ένταση της επιχορήγησης που έλαβαν έμμεσα οι επιχειρήσεις και οργανισμοί ανέρχεται στο 80% της Συμβουλευτικής υπηρεσίας με ανώτατο όριο €20.000 και 80% του κόστους Αξιολόγησης και Πιστοποίησης με ανώτατο όριο €2.700.

Με την εισαγωγή και ανάπτυξη του εν λόγω μοντέλου στις Κυπριακές επιχειρήσεις, η ΟΕΒ έρχεται ως αρωγός στην προσπάθεια του Κύπριου επιχειρηματία για συνεχή βελτίωση σε θέμα Διεύθυνσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Το διαδεδομένο ευρέως, σε πολλές χώρες του εξωτερικού μοντέλο, αποτελεί ένα ουσιαστικό πρακτικό εργαλείο το οποίο δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να θέτουν σωστούς και μετρήσιμους στόχους για αποτελεσματική επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό τους.

Κατά το 2013 έχουν πιστοποιηθεί 30 επιχειρήσεις και οργανισμοί με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των πιστοποιημένων επιχειρήσεων στα πλαίσια υλοποίησης του έργου να ανέρχεται στις 68. **Μια εκ των 68 πιστοποιήσεων είναι και αυτή της ίδιας της ΟΕΒ.**

Οι 30 επιχειρήσεις θα βραβευθούν από την Αξιότιμη Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κυρία Ζέτα Αιμιλιανίδου, τον κύριο Φίλιο Ζαχαριάδη, Πρόεδρο της ΟΕΒ και τον κύριο David Dale, Operations Manager του διεθνή οργανισμού Investors in People, στις 21 Ιανουαρίου 2014 κατά τη διάρκεια της Τελετής Βράβευσης και ολοκλήρωσης του Γ κύκλου του έργου. Της τελετής θα προηγηθεί η Συνάντηση του Δικτύου Investors in People Cyprus με παρουσίαση από τον κύριο David Dale με θέμα τις Αναδιαρθρώσεις εν καιρώ κρίσης και την προσέγγιση Investors in People σε τέτοιες περιπτώσεις.

ΥΓΙΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε πρόταση της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων για τη συγχρηματοδότηση έργου με τίτλο «Υγιείς Εργασιακές Σχέσεις, Σύγχρονες Επιχειρήσεις» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» 2007-2013 που συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στόχος του έργου είναι η γεφύρωση του χάσματος που έχει προκληθεί μεταξύ των οικονομικών και λειτουργικών πιέσεων που προκαλεί η οικονομική κρίση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και της ανάγκης ορθής και αποτελεσματικής εφαρμογής του εργασιακού νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου που αφορά τις εργασιακές σχέσεις.

Μέσα από τις δράσεις του, το έργο έχει ως κυριότερο στόχο τη βελτίωση της ποιότητας εφαρμογής του Κυπριακού νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου εργασιακών σχέσεων ανάμεσα στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) μέσα από μια ολοκληρωμένη και στοχευμένη προσέγγιση.

Οι δράσεις του έργου ανταποκρίνονται κατά τρόπο συγκεκριμένο στις διαπιστωμένες ελλείψεις που παρουσιάζουν οι Κυπριακές ΜΜΕ στην ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου που αφορά τις εργασιακές σχέσεις και που οδηγεί σε καταγγελίες και δαπανηρές δικαστικές διαδικασίες εναντίον τους, αλλά και σε δυσάρεστες συνέπειες για τους εργοδοτούμενους και την απασχόληση. Οι ελλείψεις αυτές είναι τόσο δομικές όσο και λειτουργικές και οφείλονται στο μικρό μέγεθος και οικογενειακό χαρακτήρα των επιχειρήσεων που καθιστά ασύμφορη την απασχόληση εξειδικευμένων λειτουργών ανθρώπινου δυναμικού και εργασιακών σχέσεων, πέραν των δυσκολιών που η παρατεταμένη οικονομική κρίση επιβάλλει.

Το Έργο, στην πλέον κατάλληλη χρονική συγκυρία, αποσκοπεί στην αποτελεσματική κάλυψη του κενού που παρατηρείται μεταξύ της ανάγκης εφαρμογής ενός πολύπλοκου νομοθετικού εργασιακού πλαισίου και της αδυναμίας των κυπριακών ΜΜΕ να το πράξουν.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Σκοπός των μελετών αυτών είναι η ενδελεχής εξέταση και ανάλυση της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων συστημάτων διαδικασιών και πρακτικών διεύθυνσης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, καθώς επίσης και η παράθεση πρακτικών λύσεων, εργαλείων και πλάνων δράσης που στόχο έχουν την πλήρη αξιοποίηση αλλά και ικανοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της επιχείρησης.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Οι μελέτες αυτές έχουν στόχο την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης και τον εντοπισμό των παραμέτρων που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων/οργανισμών με απώτερο στόχο την αναδιοργάνωσή τους προκειμένου με τη χρήση νέων τεχνολογιών, διαδικασιών και συστημάτων να μπορέσουν να ανταποκριθούν οι επιχειρήσεις/οργανισμοί πληρέστερα στις σύγχρονες ανάγκες του περιβάλλοντος τους. Στα πλαίσια αυτών των μελετών διεξάγονται τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές έρευνες έτσι ώστε να διασφαλίζονται υψηλού επιπέδου αποτελέσματα.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΑΠΟΨΕΩΝ & ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Οι έρευνες αυτές έχουν ως κυρίως στόχους:

- Την αντικειμενική καταγραφή και ανάλυση των απόψεων και αντιλήψεων του προσωπικού με κύριο στόχο τον εντοπισμό του βαθμού ικανοποίησης του από τις υφιστάμενες πρακτικές διεύθυνσης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.
- Την καταγραφή και ανάλυση των εισηγήσεων του προσωπικού.
- Τη διασαφήνιση της υφιστάμενης νοοτροπίας / κουλτούρας και εντοπισμό σημείων που χρήζουν βελτίωσης.
- Τον εντοπισμό των τομέων διεύθυνσης ανθρώπινου δυναμικού που χρήζουν αναβάθμισης και εκπόνηση σχετικού πλάνου δράσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Συνεπής στην προσπάθεια της για ενημέρωση των επιχειρήσεων και οργανισμών μελών της όσο αφορά νομοθετικές ρυθμίσεις που τους επηρεάζουν, η ΟΕΒ διοργανώνει επίσης εκπαιδευτικά προγράμματα Πρώτων Βοηθειών σε σχέση με τις υποχρεώσεις των εργοδοτών που απορρέουν από τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 και 2002. Κατά το 2013 εκπαιδεύτηκαν πέραν των 200 ατόμων.

ΕΡΓΑ ΜΙΚΡΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν διάφορα έργα μικρής διάρκειας που αφορούσαν:

- Τη δημιουργία ή/και αναβάθμιση περιγραφών θέσεων εργασίας.
- Τη δημιουργία εγχειριδίων προσωπικού 360 degrees feedback (ανατροφοδότηση από πελάτες και συνεργάτες).
- Εργαστήρια καταιγισμού ιδεών (brainstorming sessions) για επίλυση προβλημάτων ή/και εξεύρεση καινοτόμων πρακτικών.
- Την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για βελτίωση συστημάτων χαρακτηριστικών πληρωμών και αξιολόγησης της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού.

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΚΕΑΔΕ) The Cyprus Management Development Association

Κυπριακή Εταιρεία Ανάπτυξης Διοίκησης Επιχειρήσεων

Η Κυπριακή Εταιρεία Ανάπτυξης Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΚΕΑΔΕ) είναι μη κερδοσκοπική εταιρεία που ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και της Ελληνικής Εταιρίας Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ), με κύριο σκοπό την προβολή, διάδοση και αναβάθμιση των αρχών και πρακτικών της διοίκησης των κυπριακών επιχειρήσεων αλλά και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου, σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις.

Η ΚΕΑΔΕ έχοντας συμπληρώσει οκτώ χρόνια λειτουργίας υλοποίησε σημαντικές δραστηριότητες όπως σειρά από **εκπαιδευτικά σεμινάρια** που καλύπτουν ουσιαστικά κάθε δραστηριότητα του σύγχρονου management και χωρίζονται σε διακεκριμένες δέσμες (Γενικό Management, Marketing, Πωλήσεις, Retailing, Management Προσωπικού, Operation Management, Προσωπικές Ικανότητες, Προγράμματα Γραμματέων). Επιπλέον, η ΚΕΑΔΕ διοργάνωσε σειρά από **συνέδρια και ημερίδες** συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο στην ανάπτυξη και προώθηση της εφαρμογής σύγχρονων αρχών, μεθόδων και τεχνικών του management.

Παράλληλα, η ΚΕΑΔΕ, κατά το 2013, πραγματοποίησε σημαντικό αριθμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Συγκεκριμένα υλοποίησε 5 ανοικτά εκπαιδευτικά προγράμματα με θέματα την διαχείριση απολύσεων, τις τεχνικές εισπράξεων, το Φ.Π.Α. καθώς επίσης και την δυναμική γραμματέα καθώς και σημαντικό αριθμό **ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης** σε μεγάλους Οργανισμούς και άλλες επιχειρήσεις.

Περιοδικό Manager

Η ΚΕΑΔΕ αναγνωρίζοντας την αυξανόμενη ανάγκη για ουσιαστική ενημέρωση, πληροφόρηση και εκπαίδευση επανέκδωσε τον Δεκέμβριο 2012 το Manager, το τριμηνιαίο περιοδικό στόχος του οποίου είναι να παρουσιάσει τις σύγχρονες τάσεις και θέματα από τον χώρο του management καθώς επίσης και να ενημερώσει το σύγχρονο στέλεχος για τα νέα της αγοράς.

Εμπλουτισμένο με άρθρα, παρουσιάσεις και συνεντεύξεις από καταξιωμένους επιχειρηματίες το περιοδικό Manager προσφέρει στον αναγνώστη μοναδικές ιστορίες επιτυχίας επιχειρηματιών, managers, προϊόντων ή και υπηρεσιών.

Πλαίσιο Συνεργασίας ΚΕΑΔΕ – PricewaterhouseCoopers

Από τον Οκτώβριο του 2012 η ΚΕΑΔΕ ξεκίνησε μια νέα συνεργασία με την εταιρεία PWC η οποία προσβλέπει στην από κοινού διοργάνωση συνεδρίων και σεμιναρίων καθώς επίσης και στην θεσμοθέτηση ετήσιου κοινού Συνεδρίου το οποίο να άπτεται των σύγχρονων αρχών του management.

Πλαίσιο Συνεργασίας ΚΕΑΔΕ – ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Η ΚΕΑΔΕ διοργάνωσε για άλλη μια χρονιά σεμινάρια στους ιδιοκτήτες πρακτορείων και στους εργαζόμενους της ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ, με θέμα την ανάπτυξη και αναβάθμιση των πρακτορείων της ΟΠΑΠ.

Τα σεμινάρια πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις επαρχίες, με τη συμμετοχή να είναι υποχρεωτική για όλους τους πράκτορες και εργαζόμενους στην ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η ΚΕΑΔΕ μέσα στο 2013 επέκτεινε τον **αριθμό μελών** της. Μέλη της ΚΕΑΔΕ μπορούν να εγγράφονται ενεργά μέλη διοικητικών συμβουλίων (ιδιωτικού και δημόσιου τομέα), ανώτατα στελέχη επιχειρήσεων, σύμβουλοι επιχειρήσεων σε θέματα μάνατζμεντ και εκπαιδευτές σεμιναρίων μάνατζμεντ, καθηγητές σε θέματα μάνατζμεντ, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων Πανεπιστημιακού επιπέδου, Πρόεδροι, Διευθύνοντες Σύμβουλοι, Γενικοί Διευθυντές, Διευθυντές των επιμέρους λειτουργιών management, επικεφαλές λειτουργικών τμημάτων επιχειρήσεων καθώς και υπεύθυνοι έργων επιχειρήσεων (projects). Επίσης, μέλη μπορούν να γίνουν και επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθώς και εργοδοτικές οργανώσεις, ιδρύματα και κοινωφελείς οργανισμοί.

Περισσότερες πληροφορίες για τις δραστηριότητες και υπηρεσίες της ΚΕΑΔΕ υπάρχουν στην Ιστοσελίδα της ΚΕΑΔΕ στην διεύθυνση www.keade.org.cy.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

9ο Συνέδριο Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, μέλος της ΟΕΒ, σε συνεργασία με το Royal Institute of Chartered Surveyors (RICS) διοργάνωσαν το 9^ο Συνέδριο Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών με θέμα «**Ο Τομέας Ανάπτυξης Γης & Οικοδομών το 2014 και 2015**» στις 12 Νοεμβρίου 2013 στη Λευκωσία.

Πάνω από 100 στελέχη επιχειρήσεων παρευρέθηκαν για να ενημερωθούν για τις πιο πρόσφατες εξελίξεις σε επίκαιρα ζητήματα που επηρεάζουν την οικοδομική βιομηχανία και γενικότερα τον τομέα της κτηματαγοράς στην Κύπρο.

Στο συνέδριο απεύθυναν χαιρετισμό οι κκ Παντελής Λεπτός, Πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών και Πέτρος Στυλιανού, Πρόεδρος του RICS Κύπρου.

Μεταξύ των θεμάτων που παρουσιάστηκαν ήταν και τα ακόλουθα:

- Προβλέψεις για τον τομέα το 2014 και 2015.
- Οι Ευκαιρίες και Οι Προοπτικές των Εταιρειών Ανάπτυξης Γης.
- Το πρόβλημα και οι λύσεις στην χρηματοδότηση και διαχείρισης του χρέους των εταιρειών ανάπτυξης γης και οικοδομών.
- Η σημασία των ακινήτων στην Κύπρο σαν επενδυτική επιλογή.
- Συναλλαγές στον τομέα ανάπτυξης γης.
- Εκπαιδεύσεις Ακινήτων: Μύθοι και Πραγματικότητες.
- Εκτιμήσεις Ακινήτων: Η νέα τάξη πραγμάτων.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προσέλκυσε η συζήτηση με την κα Αθηνά Αριστοτέλους Κληρίδου, Αναπληρωτής Διευθύντρια στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως όπου συζήτησε με εκπροσώπους εταιρειών ανάπτυξης γης και εκτιμητές ακινήτων για τα καυτά θέματα που αφορούν τον κλάδο.

Συνέδριο Ποιότητας 2012

Κατά τη διάρκεια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Ποιότητας ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ποιότητας διοργάνωσε για 3^η συνεχή χρονιά το Συνέδριο Ποιότητας με κεντρικό θέμα "Απάντηση στην Οικονομική Κρίση: Ποιότητα" που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2013. Το Συνέδριο διοργανώθηκε μέσα στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας για αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρονται στα μέλη του Συνδέσμου και της κοινωνίας γενικότερα.

Στόχος του Συνεδρίου ήταν η ευρύτερη γνωστοποίηση για τα πρόσφατα συστήματα διαχείρισης και βέλτιστων πρακτικών καθώς και του οφέλους που μια επιχείρηση/οργανισμός μπορεί να αποκομίσει ούτως ώστε να επιβιώσει σε περίοδο οικονομικής κρίσης όπως αυτή που διανύουμε.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Παγκύπρια κοινή εκδήλωση μελών ΟΕΒ-ΚΕΒΕ

Πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 2013 Παγκύπρια κοινή συγκέντρωση των μελών των επιχειρηματικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ οι οποίες αντιπροσωπεύουν το σύνολο του επιχειρηματικού κόσμου της Κύπρου. Σκοπός της συνάντησης ήταν η συζήτηση των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν από την παγκόσμια οικονομική κρίση σε συνάρτηση με τις πρωτόγνωρες αποφάσεις του Eurogroup. Οι κοινές διαπιστώσεις ήταν οι ακόλουθες:

- Η συνέχιση των περιοριστικών μέτρων στις τραπεζικές συναλλαγές σε συνδυασμό με την υπάρχουσα οικονομική κρίση έχουν οδηγήσει εκατοντάδες επιχειρήσεις σε οριστικό κλείσιμο.
- Η πλειοψηφία των ΜμΕ αδυνατούν να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις προς το κράτος, τους συνεργάτες και το προσωπικό τους ενώ αρκετές προχωρούν σε συνεχείς απολύσεις προσωπικού στη προσπάθεια τους να επιβιώσουν.
- Η ανεργία αυξάνεται δραματικά με εμφανείς τους κινδύνους διατάραξης της κοινωνικής συνοχής. Στη συνάντηση εγκρίθηκε κοινό ψήφισμα μέσω του οποίου ζητήθηκαν τα πιο κάτω:
  - Να υπάρξει στενή συνεργασία μεταξύ της Κεντρικής Τράπεζας και της Κυβέρνησης για άμεση οριστική εξυγίανση και σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος και άρση όλων των περιοριστικών μέτρων.
  - Κυβέρνηση και Κεντρική Τράπεζα να απαιτήσουν την διοχέτευση όσης ρευστότητας θα χρειαστεί για στήριξη του τραπεζικού συστήματος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μέσω της Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA).
  - Να εξευρεθούν τρόποι διοχέτευσης πρόσθετης ρευστότητας στην αγορά με ταυτόχρονη μείωση των επιτοκίων που να περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση και επιμήκυνση των δανείων όπου απαιτείται.

Συγκέντρωση των Μελών της ΟΕΒ που εδρεύουν στην επαρχία Λευκωσίας

Με αφορμή τις εξελίξεις στην οικονομία του τόπου, η ΟΕΒ διοργάνωσε επαρχιακή συγκέντρωση των Μελών της στην επαρχία Λευκωσίας. Σκοπός της συγκέντρωσης ήταν η ενημέρωση των επιχειρήσεων για τους τρόπους αντιμετώπισης των νέων συνθηκών που διαμορφώνονται στο επιχειρηματικό τοπίο και η ανταλλαγή απόψεων με τη διεύθυνση της ΟΕΒ σχετικά με τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες των επιχειρηματιών.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

9η Έκθεση Εξοικονόμησης Ενέργειας “SAVENERGY 2013” και 6η Έκθεση Τεχνολογιών Νερού και Περιβάλλοντος “Envirotec 2013”

Με απόλυτη επιτυχία στέφθηκαν η 9^η Έκθεση Εξοικονόμησης Ενέργειας “SAVENERGY 2013”, και η 6^η Έκθεση Τεχνολογιών Νερού και Περιβάλλοντος “Envirotec 2013” οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 20 μέχρι 22 Σεπτεμβρίου 2013.

Η επιτυχία των Εκθέσεων ξεπέρασε κάθε προηγούμενο γεγονός που διαφάνηκε από τις δηλώσεις των εκθετών όπου όλοι δήλωσαν απόλυτα ικανοποιημένοι στην επιτυχία των στόχων τους δηλώνοντας ταυτόχρονα με βεβαιότητα ότι θα συμμετάσχουν στις επόμενες Εκθέσεις “SAVENERGY 2014” και “Envirotec 2014” που θα πραγματοποιηθούν μεταξύ 19-21 Σεπτεμβρίου 2014. Ευμενή ήταν και τα σχόλια των επισκεπτών ο αριθμός των οποίων για ακόμη μία χρονιά ξεπέρασε τις 25.000.

Η τεράστια επιτυχία που σημειώνουν οι δύο Εκθέσεις της ΟΕΒ αντικατοπτρίζεται και από το αυξημένο ενδιαφέρον που παρατηρείται από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος να συμμετάσχουν γεγονός που τις έχουν καταστήσει ως τις σημαντικότερες εμπορικές εκθέσεις στην Κύπρο.

Στη “SAVENERGY 2013”, η οποία διοργανώθηκε από την ΟΕΒ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, παρουσιάστηκαν υπηρεσίες και προϊόντα νέας τεχνολογίας για την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καθώς και για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και του ενεργειακού κόστους γενικότερα.

Μεταξύ των προϊόντων που παρουσιάστηκαν στην Έκθεση περιλαμβάνονται:

Θερμομονωτικά υλικά, συστήματα ενεργειακής διαχείρισης, υλικά και εξοπλισμός για μείωση άεργων ενεργειακών καταναλώσεων και απωλειών ενέργειας, συστήματα παραγωγής/συμπαραγωγής ψύξης/θέρμανσης, εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας, μεταφοράς, διανομής και χρήση ενέργειας, αιολικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής, ηλιακοί θερμοσίφωνες, φωτοβολταϊκά συστήματα, συστήματα αξιοποίησης βιομάζας, μηχανισμοί/προϊόντα αποδοτικότερης ενεργειακής κατανάλωσης, υβριδικά και ηλεκτρικά οχήματα, σύμβουλοι ηλεκτρολόγοι/μηχανολόγοι.

Η “Envirotec 2013” διοργανώθηκε από την ΟΕΒ με τη συνεργασία του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και σκοπεύει στην ενημέρωση των καταναλωτών και των παραγωγικών τάξεων σε νέες τεχνολογίες και συστήματα που αξιοποιούν και εξοικονομούν το νερό και που προστατεύουν το περιβάλλον γενικότερα.

Στην Έκθεση παρουσιάστηκαν προϊόντα και υπηρεσίες όπως: συστήματα διαχείρισης και επεξεργασίας νερού, συστήματα διαχείρισης και επεξεργασίας υγρών και στερεών αποβλήτων, συστήματα βιολογικού καθαρισμού, αφαλάτωση, φίλτρανση, αποσιδήρωση, αποσκληρυνση νερού, φίλτρα νερού/αέρος, συστήματα & εξοπλισμός ανακύκλωσης, συμβουλευτικές περιβαλλοντικές υπηρεσίες, αντλίες – αντλητικά συστήματα, συστήματα ύδρευσης & άδρευσης.

Βραβείο Εξοικονόμησης Ενέργειας

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού και η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) για να αναγνωρίσουν και επιβραβεύσουν τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά που επιτυγχάνουν τα καλύτερα αποτελέσματα στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας στα υποστατικά τους, απονέμουν κάθε χρόνο **Ειδικό Βραβείο Εξοικονόμησης Ενέργειας**. Ο Θεσμός του βραβείου στοχεύει επίσης, στην ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων και των οικιακών καταναλωτών ενέργειας σε προϊόντα και υπηρεσίες εξοικονόμησης ενέργειας και παραγωγής ενέργειας με τη χρήση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Τα Βραβεία Εξοικονόμησης Ενέργειας για το 2013 απονεμήθηκαν κατά την τελετή των εγκαινίων της 9^{ης} Έκθεσης Εξοικονόμησης Ενέργειας “SAVENERGY 2013” από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη. **Τα Βραβεία χορηγούνται από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας.**

Η επιλογή των βραβευθέντων έγινε από πενταμελή ειδική επιτροπή αξιολόγησης η οποία αποφάσισε ομόφωνα όπως:

- Για την κατηγορία φυσικά πρόσωπα που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα απονεμήθει δίπλωμα και χρηματικό βραβείο ύψους €1.700 στον κ. **Σάββα Γεωργιάδη** από την Πάφο, ο οποίος προέβη στην αποδοτικότερη επένδυση σε προϊόντα εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της έχει χορηγηθεί η ανάλογη επιδότηση στα πλαίσια του Σχεδίου Παροχής Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας το έτος 2012.
- Για την κατηγορία φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα η Επιτροπή Αξιολόγησης αποφάσισε όπως το 7^ο Βραβείο Εξοικονόμησης Ενέργειας απονεμηθεί εξίσου στη **Impophar Trading Home Ltd** και στον κ. **Θεόδουλο Μακρυγιάννη**. Απονεμήθηκε δίπλωμα και χρηματικό βραβείο ύψους €4.250 στην κάθε επιχείρηση. Σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης του Σχεδίου Παροχής Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, προέβησαν στις αποδοτικότερες επενδύσεις σε τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας το έτος 2012.

Η ΕΒΗΕΚ σε εμπορική έκθεση στην Ισπανία για προώθηση εξαγωγών

Πραγματοποιήθηκε μεταξύ 26–28 Φεβρουαρίου 2013 επιχειρηματική αποστολή της Ένωσης Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου (ΕΒΗΕΚ), συνδεδεμένο μέλος της ΟΕΒ, στην έκθεση προϊόντων εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, GENERA 2013, στη Μαδρίτη της Ισπανίας.

Στην GENERA 2013, η οποία θεωρείται μία από τις σημαντικότερες εμπορικές εκθέσεις στον τομέα αυτό και όπου το Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας & Τουρισμού στήριξε και επιχορήγησε τη συμμετοχή των κυπριακών βιομηχανιών, συμμετείχαν ως εκθέτες 5 (πέντε) επιχειρήσεις-μέλη της ΕΒΗΕΚ και πιο συγκεκριμένα οι ΚΑΦΣΟΝ, VELPA, PD SOLAR, ELCORA και METALCO HEATERS.

Κατά τη διάρκεια της εμπορικής έκθεσης πραγματοποιήθηκαν επαφές τόσο με Ισπανούς αγοραστές, όσο και με αγοραστές από άλλες χώρες της Ε.Ε, αλλά και από τρίτες χώρες που επέδειξαν ενδιαφέρον για ανάπτυξη εμπορικής συνεργασίας για αγορά ηλιακών θερμικών συστημάτων (θερμοσιφώνων).

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

Cyprus Quality Leader of the Year 2013

Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ποιότητας διοργάνωσε για δεύτερη φορά στην Κύπρο το διαγωνισμό Cyprus Quality Leader of the Year. Μέσω του διαγωνισμού απονέμεται βραβείο σε ανώτερο ή ανώτατο στέλεχος επιχείρησης ή οργανισμού του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα που δραστηριοποιείται στην Κύπρο ο οποίος προωθεί, κατά τεκμήριο, την ποιότητα στην επιχείρηση ή τον οργανισμό του. Νικητής του διαγωνισμού αναδείχθηκε ο κ. Γιώργος Ιεροδιακόνους, Γενικός Διευθυντής ζυθοβιομηχανίας Φώτος Φωτιάδης. Ο νικητής του Κυπριακού διαγωνισμού θα συμμετάσχει στον Ευρωπαϊκό διαγωνισμό που διοργανώνει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ποιότητας (EOQ) και στον οποίο θα ανακηρυχθεί ο European Quality Leader of the Year ανάμεσα στους Εθνικούς Αντιπροσώπους – Μέλη του EOQ.

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η 52^η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών της ΟΕΒ πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 20 Μαΐου, 2013 και ώρα 17:00 στο Hilton Park στη Λευκωσία.

A. Καταστατικό Μέρος

Ο Πρόεδρος, κ. Φίλιος Ζαχαριάδης, καλωσόρισε τα Μέλη στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης της ΟΕΒ. Ακολούθως αναφέρθηκε στις κύριες δραστηριότητες της Ομοσπονδίας κατά τη διάρκεια του 2012.

Τρόικα: Η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος, η ατομία στη λήψη δραστικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών και των στρεβλώσεων της οικονομίας, τα προβλήματα στον τραπεζικό τομέα καθώς και οι αλληπάλληλες υποβαθμίσεις της κυπριακής οικονομίας έφεραν το κράτος κατά το 2012 κοντά στον κίνδυνο στάσης πληρωμών. Για κάλυψη των χρηματοοικονομικών αναγκών του κράτους και ανακεφαλαιοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα, η κυβέρνηση προσέφυγε τον Ιούνιο στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης και υπέβαλε επίσημα αίτηση για οικονομική στήριξη.

Το Μάιο του 2013 εγκρίθηκε από την ολομέλεια της Βουλής το Μνημόνιο και η Δανειακή Σύμβαση και η πρώτη δόση ύψους €2 δις έχει ήδη εκταμιευτεί με τη δεύτερη να αναμένεται εντός Ιουνίου.

Η ΟΕΒ τονίζει για ακόμη μια φορά πως η πιστή εφαρμογή του Μνημονίου είναι απαραίτητη για την οικονομία και πως η παρούσα συγκυρία αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών και εξάλειψης των στρεβλώσεων που ταλανίζουν για δεκαετίες την οικονομία.

Οικονομία: Η ύφεση της οικονομίας συνεχίστηκε και κατά το 2012 με αποτέλεσμα ο ρυθμός ανάπτυξης να είναι αρνητικός, γύρω στο 2,4% σε πραγματικούς όρους σε σύγκριση με θετικό ρυθμό 0,5% το 2011. Η αρνητική επίδοση της οικονομίας κατά το 2012 οφείλεται κατά κύριο λόγο στους αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης που παρουσίασε ο δευτερογενής τομέας της οικονομίας (Κατασκευές, Βιομηχανία, Ηλεκτρισμός, Νερό), όπως επίσης οι τομείς του Εμπορίου και των Μεταφορών παρά τους θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης που παρουσίασαν οι τομείς του Τουρισμού, των Τραπεζών και των Υπηρεσιών (Υγεία, Επιστημονικές Δραστηριότητες, Εκπαίδευση).

Σχετικά ψηλός ήταν ο εναρμονισμένος ρυθμός πληθωρισμού κατά το 2012 ο οποίος με βάση το Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ήταν 3,1% σε σχέση με 3,5% το 2011. Η επιβράδυνση του πληθωρισμού αποδίδεται κυρίως στην μείωση των τιμών στον τομέα τροφίμων και μη αλκοολούχων ποτών και στον τομέα ένδυσης και υπόδησης.

Η μη ικανοποιητική πορεία της οικονομίας αντανάκλαται και στην αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα το ποσοστό ανεργίας να ξεπεράσει το 12% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σε σύγκριση με 7,9% που ήταν το 2011. Οι σημαντικότερες αυξήσεις ανέργων παρατηρήθηκαν στους τομείς του εμπορίου, κατασκευών και τουρισμού. Αριθμητικά, ο μέσος όρος των εγγεγραμμένων ανέργων για ολόκληρο το 2012 ανήλθε σε 36.362 πρόσωπα σε σύγκριση με 28.276 για το 2011 σημειώνοντας αύξηση 28,6%.

Εργασιακά: Η ΟΕΒ προσάρμοσε ανάλογα τη στρατηγική και τις επιδιώξεις της με στόχο τη στήριξη της απασχόλησης και τη διαφύλαξη της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων. Σε αυτά τα πλαίσια, συνολολογήθηκε στις αρχές του 2012 η 'Ειδική Συμφωνία' μεταξύ της ΟΕΒ και των συντεχνιών ΣΕΚ και ΠΕΟ για συγκράτηση του εργατικού κόστους.

Οι διαπραγματεύσεις διεξήχθησαν στα πλαίσια της 'Ειδικής Συμφωνίας', μέσα σε κλίμα μεγάλων πιέσεων και αβεβαιότητας για τη βιωσιμότητα πολλών επιχειρήσεων. Οι συντεχνίες περιόρισαν τις τελικές τους διεκδικήσεις και λειτούργησαν συναινετικά έχοντας πιο ρεαλιστική αντιμετώπιση των οικονομικών δεδομένων σε σχέση με το 2011, χωρίς να διεκδικήσουν αυξήσεις. Σε αρκετές περιπτώσεις οι συλλογικές συμβάσεις δεν ανανεώθηκαν και παραμένουν υπό διαπραγματεύση χωρίς να έχει διασαλευτεί η εργατική ειρήνη για αυτό το λόγο, με εξαίρεση τον κατασκευαστικό τομέα.

Ο αριθμός των απεργιών που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2012 τετραπλασιάστηκε σε σχέση με το 2011. Άξια αναφοράς ήταν η αδικαιολόγητη απεργία των ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας η οποία και οδήγησε στην νομική ρύθμιση του δικαιώματος της απεργίας στους αερολιμένες. Η ΟΕΒ καταδίκασε με έντονο τρόπο τις απεργίες, ιδίως εκείνες που προκαλούσαν το δημόσιο αίσθημα και οι οποίες στρέφονταν κατά του συνόλου της οικονομίας.

Βιομηχανία: Σημαντική μείωση παρουσίασε ο ρυθμός ανάπτυξης του Τομέα της Μεταποίησης κατά το 2012 ο οποίος ήταν αρνητικός γύρω στο 6,9% σε σύγκριση με αρνητικό ρυθμό ύψους 3% το 2011. Η συνεισφορά του στο ΑΕΠ ήταν 5,5% σε σύγκριση με 5,7% το 2011.

Μεγάλη βαρύτητα εξακολουθεί να αποδίδει η ΟΕΒ στους οικονομικούς δείκτες που επηρεάζουν τον τομέα της βιομηχανίας, τον οποίο θεωρεί ως βασικό παράγοντα για σταθερή οικονομική ανάπτυξη:

- Η συγκράτηση του λειτουργικού κόστους των βιομηχανιών γεγονός που θα συμβάλει στη βελτίωση της απόδοσης του τομέα. Ιδιαίτερη δραστηριότητα αναπτύχθηκε στη συγκράτηση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας, νερού, δημοτικών τελών, ενοικίου στις βιομηχανικές περιοχές και ζώνες, περιβαλλοντικών υποχρεώσεων, κ.α.
- Η σταθερότητα και ευρωστία της Κυπριακής Βιομηχανίας συνδέεται άμεσα με τη συγκράτηση των συνεχώς αυξανόμενων ποσοστών ανεργίας. Η ΟΕΒ έπραξε ότι ήταν δυνατό κατά το 2012, έτσι ώστε να μη χαθούν άλλες θέσεις εργασίας.

Υπηρεσίες: Ο Τομέας των Υπηρεσιών αποτέλεσε για το 2012 τη μοναδική παραγωγική πηγή της Κυπριακής Οικονομίας με θετικό πρόσημο σε αρκετούς από τους υποτομείς του.

Κατά το 2012 η συνεισφορά του Τομέα στο ΑΕΠ ανήλθε στο 79,4% από 79,2% το 2011 και απασχολούσε το 72,3% του επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού σε σχέση με 72,1% που ήταν το 2011. Το μερίδιο των εξαγωγών υπηρεσιών στα συνολικά έσοδα από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών έχει ανέλθει περίπου στο 83,2% το 2011.

Ο Τουρισμός, ο οποίος αποτελεί το σημαντικότερο υποτομέα των Υπηρεσιών, παρουσίασε κατά το 2012 αύξηση στις αφίξεις τουριστών κατά 3%, φθάνοντας στα 2,465 εκ. από 2,392 εκ. το 2011.

Αναβάθμιση Επιπέδου Διεύθυνσης: Μέσα στα πλαίσια των συνεχών προσπαθειών της ΟΕΒ για στήριξη της ανάπτυξης των Κυπριακών επιχειρήσεων, ξεχωριστής σημασίας ρόλο διαδραμάτισαν κατά τη διάρκεια του 2012 τα θέματα κατάρτισης. Έχοντας σαν στόχο επιμόρφωσης τις Αρχές της Σύγχρονης Διοίκησης και τη Γνώση για την Ποιότητα, το θεματολόγιο των προγραμμάτων ήταν και το 2012 πλούσιο, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα αναγκών κατάρτισης. Η διασφάλιση ψηλού επιπέδου διεύθυνσης και η συνεχής ενημέρωση αποτελούν για τη σύγχρονη επιχείρηση τα βασικότερα εργαλεία για την επιτυχή ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της.

Άλλες σημαντικές δραστηριότητες της ΟΕΒ το 2012: Κατά το χρόνο που πέρασε η ΟΕΒ μεταξύ άλλων:

- Διοργάνωσε την 6η απονομή του Κυπριακού Βραβείου Καινοτομίας που είναι ένας εξαιρετικά χρήσιμος θεσμός που εισήξε η ΟΕΒ
- Πραγματοποίησε τις εξειδικευμένες εκθέσεις Savenergy και Envirotec που οργανώνει σε ετήσια βάση και οι οποίες έχουν αξιοθαύμαστα αποτελέσματα.

Β. Έκτακτη Γενική Συνέλευση

Μετά τις εργασίες του Καταστατικού Μέρους της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μελών, πραγματοποιήθηκε Έκτακτη Καταστατική Γενική Συνέλευση, στη διάρκεια της οποίας εγκρίθηκαν Ειδικά Ψηφίσματα που αφορούσαν εισηγήσεις για αλλαγή σε Άρθρα του Καταστατικού της ΟΕΒ.

Γ. Τελετουργικό Μέρος της Συνέλευσης

Στο Τελετουργικό Μέρος της Συνέλευσης που ακολούθησε, μίλησε η Α.Ε. ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης και απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Τουρκοκυπρίων Επιχειρηματιών, κ. Metin Shadi και ο Πρόεδρος του ΚΕΒΕ, κ. Φειδίας Πηλείδης.

Ο Πρόεδρος της ΟΕΒ, κ. Φ. Ζαχαριάδης, μίλησε με θέμα: **«Μόνη λύση η αποφασιστικότητα και η ταχύτητα».**

Μετά το τέλος των εργασιών της συνέλευσης, παρατέθηκε δείπνο σε μικρό αριθμό επίσημων προσκεκλημένων.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ - ΜΕΛΗ ΟΕΒ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

Κατά το έτος 2013 η ΟΕΒ σε στενή συνεργασία με τους συνδέσμους-μέλη της, δραστηριοποιήθηκε και προσέφερε βοήθεια σε σημαντικά θέματα με την ενεργό συμμετοχή στελεχών της σε κρατικές και μεικτές υπηρεσίες/επιτροπές/συμβούλια/φορείς, όπως:

- Υποβολή προτάσεων για νέα φορολόγηση ακινήτων.
- Προώθηση της μονοθυριδικής πύλης (one-stop-shop) για ταχεία αδειοδότηση ακινήτων και έκδοση σχετικών τίτλων.
- Προώθηση αριθμού ζητημάτων που αφορούν την προετοιμασία για εφαρμογή του ΓεΣΥ
- Ανάπτυξη επαφών με την Επίτροπο Μεταρρύθμισης Δημόσιας Υπηρεσίας αναφορικά με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, τις μελέτες και τις αλλαγές που θα πραγματοποιηθούν στο δημόσιο τομέα, σύμφωνα με τους όρους του μνημονίου με την ΤΡΟΙΚΑ.
- Προώθηση σε συνεννόηση με το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, Σχεδίου Χορηγιών για Καινοτόμες Επιχειρήσεις.
- Άσκηση πιέσεων για επαναλειτουργία του Σχεδίου Χορηγιών Ανταγωνιστικότητας μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων που χειρίζεται το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού.
- Επίσπευση της αξιολόγησης αιτήσεων του Σχεδίου Χορηγιών από το Ειδικό Ταμείο ΑΠΕ & ΕΞΕ.
- Προώθηση προβλημάτων συμβούλων επιχειρήσεων στο Γενικό Λογιστήριο για θέματα που αφορούν τους όρους και τα κριτήρια των δημόσιων συμβάσεων/προσφορών.
- Άσκηση πιέσεων προς το Υπουργείο Οικονομικών για επαναλειτουργία Σχεδίου Χορηγιών απόσυρσης παλαιών οχημάτων με βελτιωμένα κριτήρια.
- Εξασφάλιση χορηγίας για συμμετοχή επαγγελματικών συνδέσμων σε εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού για προώθηση βιομηχανικών προϊόντων.
- Άσκηση πιέσεων για αλλαγή του τρόπου υπολογισμού αδειών κυκλοφορίας οχημάτων και των φόρων κατανάλωσης οχημάτων με βάση τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂).
- Υποβολή αιτημάτων για τροποποίηση σχετικής Νομοθεσίας (Περί Παιδιών Νόμος).
- Υποβολή πρότασης στο Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για επιχορήγηση μέρους των διδασκτρων των ιδιωτικών νηπιαγωγείων και βρεφοκομικών-παιδοκομικών σταθμών.
- Καταγγελία στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Υπουργείο Οικονομικών για το φαινόμενο της αδήλωτης εργασίας και κατ' επέκταση του αθέμιτου ανταγωνισμού στον τομέα των ιδιωτικών φωτογραφείων.
- Προώθηση της δημιουργίας και λειτουργίας νέου σχεδίου παροχής χορηγιών για ενεργειακή αναβάθμιση των οικιστικών και βιομηχανικών/εμπορικών μονάδων.
- Στήριξη και εκπαίδευση βιομηχανιών για υιοθέτηση σήμανσης CE.
- Άσκηση πιέσεων για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στο εμπόριο επίπλων.
- Προώθηση προτάσεων για μείωση κόστους διαχείρισης αποβλήτων σε βιομηχανίες επίπλων.
- Καταπολέμηση αθέμιτου ανταγωνισμού από μη αδειούχες και παράνομες βιοτεχνίες σε διάφορους κλάδους.
- Διοργάνωση εξειδικευμένων επιμορφωτικών προγραμμάτων για αριθμό επαγγελματικών συνδέσμων ανάλογα σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
- Δημιουργία συμβολαίου υπεργολαβίας από τους Συνδέσμους Εργοληπτών Μηχανολογικών & Ηλεκτρολογικών Έργων Κύπρου (ΣΕΜΗΕΚ), Συμβούλων Ηλεκτρολόγων & Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου. Η δημιουργία του Συμβολαίου η οποία έχει χαιρετιστεί από το ΕΤΕΚ χρησιμοποιείται για μικρά έργα και όπου δεν υπάρχει Υ2.
- Στήριξη των προσπαθειών για προσέλκυση ξένων φοιτητών και καθιέρωση της Κύπρου ως περιφερειακό εκπαιδευτικό κέντρο.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΜΕΛΗ

Βιομηχανία

- Σύνδεσμος Βιοτεχνών Δερμάτινων Ειδών και Προμηθευτών Πρώτων Υλών
- Σύνδεσμος Μεταλλουργικών Βιομηχανιών Κύπρου
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Βιομηχάνων Επίπλου & Ξυλουργικών (ΠΑΣΥΒΕΞ)
- Ένωση Βιομηχάνων Ηλιακής Ενέργειας Κύπρου (ΕΒΗΕΚ)
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Εργοδοτών Τυπογράφων
- Σύνδεσμος Βιομηχάνων Μωσαϊκών & Μαρμάρων
- Σύνδεσμος Φαρμακευτικών-Χημικών Βιομηχανιών Κύπρου (ΦΑΡΧΗΜ)
- Σύνδεσμος Επιγραφοποιών Κύπρου
- Σύνδεσμος Εργοληπτών Μηχανολογικών & Ηλεκτρολογικών Έργων Κύπρου (ΣΕΜΗΕΚ)
- Σύνδεσμος Εργαστηριούχων Οδοντοτεχνιτών Κύπρου (ΣΕΡΟΚ)
- Σύνδεσμος Βιομηχάνων Ανακύκλωσης και Συνεργατών Κύπρου
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Υαλουργικών Βιομηχανιών (ΠΑ.Σ.Υ.ΒΙ.)
- Σύνδεσμος Παραγωγών Βιοκαυσίμων Κύπρου

Κατασκευές

- Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης & Οικοδομών
- Σύνδεσμος Εργολάβων Υγρομονώσεων Οικοδομικών/Τεχνικών Έργων Κύπρου
- Ομοσπονδία Σωματείων Εργολάβων Ηλεκτρολόγων Κύπρου (ΟΣΕΗΚ)
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Υδρο-Ηλιακής Τεχνικής Εκμετάλλευσης (ΠΑΣΥΗΤΕΚ)

Υπηρεσίες

- Κυπριακός Εργοδοτικός Σύνδεσμος Τραπεζιών
- Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου
- Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου
- Σύνδεσμος Εταιρειών Τηλεπικοινωνιών (ΣΕΤΗΛ)
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής
- Σύνδεσμος Εκδοτών Εφημερίδων & Περιοδικών Κύπρου
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιωτικών, Ιατρικών & Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων
- Σύνδεσμος Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων & Βιοιατρικών Επιστημόνων
- Σύνδεσμος Επαγγελματιών Δημοσίων Σχέσεων Κύπρου
- Σύνδεσμος Συμβούλων Ηλεκτρολόγων & Μηχανολόγων Μηχανικών Κύπρου
- Παγκύπρια Ένωση Πτυχιούχων Μεταφραστών & Διερμηνέων
- Κυπριακός Σύνδεσμος Συμβούλων Επιχειρήσεων
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Δημοσκοπήσεων & Ερευνών Αγοράς Κύπρου (ΣΕΔΕΑΚ)
- Σύνδεσμος Μελετητών Εφαρμοσμένων Τεχνών Κύπρου (ΜΕΤ)
- Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Επιμετρητών Ποσοτήτων Κύπρου
- Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου (ΣΤΕΚ)
- Σύνδεσμος Συμβολαιογράφων Κύπρου
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Πλυντηρίων Αυτοκινήτων
- Σύνδεσμος Εξωτερικής Διαφήμισης
- Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Βυτιοφόρων Πωλητών Πόσιμου Νερού

- Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Κερματοδεκτών Πόσιμου Νερού
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Εκκοπής Εσπεριδοειδών
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Οδοντοτεχνιτών
- Σύνδεσμος Διεθνών Χρηματοοικονομικών Επιχειρήσεων Κύπρου
- Ομοσπονδία Συνδέσμων Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΟΣΙΚΑ)
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων
- Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο
- Κυπριακή Ένωση Πλοιοκτητών
- Σύνδεσμος Επαγγελματιών Φωτογράφων Κύπρου
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Χημικών Μηχανικών
- Σύνδεσμος Παραγωγών Διαφημιστικών Ταινιών

Εμπόριο

- Σύνδεσμος Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων (ΣΕΜΟ)
- Παγκύπριος Εργοδ. Σύνδ. Συσκευαστών-Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών & Σταφυλών
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Εισαγωγέων/Προμηθευτών Ταπήτων
- Σύνδεσμος Αντιπροσώπων Χρωμάτων Αυτοκινήτων
- Κυπριακός Σύνδεσμος Εισαγωγέων Μοτοσικλετών
- Σύνδεσμος Ανθοπωλών & Φυταγορών Πόλης/Επαρχίας Λευκωσίας
- Νέος Σύνδεσμος Εισαγωγέων Ειδών Αισθητικής (ΝΕ.Σ.Ε.Ε.Α)
- Σύνδεσμος Εταιρειών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Κύπρου (ΣΕΑΠΕΚ)
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Λιανικού Εμπορίου (ΠΑΣΥΛΕ)

Παιδεία

- Παγκύπριος Σύνδεσμος Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑΣΙΣΤΕ)
- Σύνδεσμος Ιδιωτικών Σχολείων Κύπρου (ΣΙΣΚ)
- Σύνδεσμος Ιδιωτικής Προσχολικής Εκπαίδευσης Κύπρου (ΣΙΠΕΚ)

Άλλοι

- Κυπριακή Ομοσπονδία Γυναικών Επιχειρηματιών-Επαγγελματιών (ΚΟΓΕΕ)
- Κυπριακός Σύνδεσμος Ποιότητας
- Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΠΑΣΕΕΞΕ)

OEB

Λεωφ. Ακροπόλεως 2 & Γλαύκου
Στρόβολος
Τ.Θ. 21657
1511 Λευκωσία
Κύπρος

Τηλ.: 22 665102
Φαξ: 22 669459
E-mail: info@oeb.org.cy
<http://www.oeb.org.cy>